Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 182 (3380)
8 ДУШАНБА АВГУСТ 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Янгиликдан хабарингиз борми?

КамАЗлар пойтахт қурилишида

Камск автомобиль заводида ишлаб чиқарилаётган янги юк автомобиллари пойтахтимиз қурилишларида хизмат кўрсата бошлади. Бир йўла 16 тонна турли хил юкларни таший оладиган бу машиналар қурилишларда ғоят манзур бўлмоқда. Негаки, бутун Иттифоққа машҳур бўлган КАМАЗлар бир йўла бир нечта оддий машиналар ташиш мумкин бўлган бинокорлик материалларини зудлик билан етказиб бера олади.

«Узстройтранс» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 8 ва 11-автохўжаликлар яқинда КАМАЗ-54-10 типидаги машиналардан яна еттитасини қабул қилиб олди. Ҳозир 16 тонналик прицеплар билан жиҳозланган бу машиналар шаҳар қурилиш объектларига темир бетон маҳсулотларини ташишмоқда. «Узстройтранс» автохўжаликларида ҳаммаси бўлиб 20 та шундай қудратли машиналар ишламоқда. Тез орада бошқа хил модификациядаги КАМАЗлар ҳам пойтахтимиз объектларида хизмат кўрсата бошлайди.

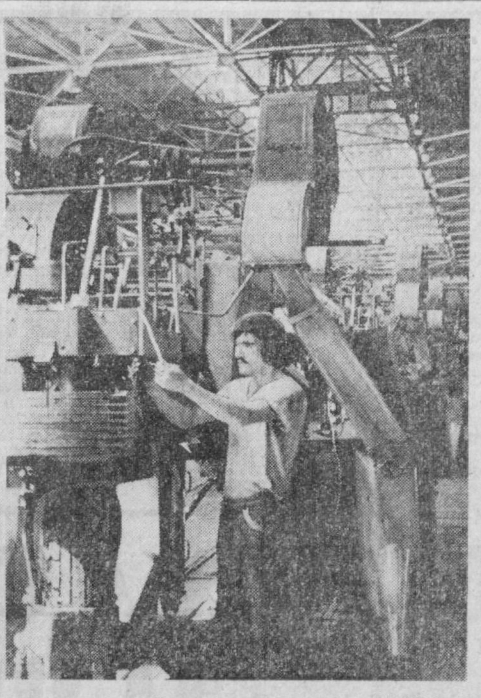

«Ташсельмаш» заводи коллективи йил охирига қадар ингичка толали пахтани терувчи «ХВН — 1,2А» маркали машиналардан 650 тасини тайёрлаб беради. Бош конвейернинг слесарь-йиғувчилар коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб, ишлаб чиқариш графигини тобора жадаллаштирмоқда.

Ўнгдаги суратда заводнинг бош конвейери тасвирланган; чапдаги суратда эса пахта териш комбайнларининг йирик қисмларини йиғувчи слесарь Абдуманноб Қаҳҳоровни кўриб турибсиз. У смена топшириқларини ортиғи билан бажариб, ўз ҳамкасбларига ўрнак кўрсатмоқда.

• Шарҳчи сатрлари

Нейтрон бомба ишлаб чиқаришга йўл қўймаймиз

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг ташаббуси билан 6 августдан 13 августгача нейтрон бомбага қарши халқаро ҳаракат ҳафталиги ўтказилмоқда.

Қўшма Штатларда тайёрланаётган ана шу ялпи қирғин қуроли нимадан иборат эканлиги ҳақида газетхонларимизга сўзлаб берган эдик. Нейтрон бомбанинг шу вақтгача маълум бўлган ядро қуроли турларидан фарқи шуки, у иншоот ва биноларни деярли вайрон қилмаса ҳам кишиларни ёппасига қириб ташлайди. Кейинги кунларда ғарб матбуотида эълон қилинган фактлар Пентагоннинг нейтрон бомба гўё «инсонпарвар», «соф» қурол деб тўқиган уйдирмалари тамомила пуч эканлигини кўрсатди. Илмий ходимлар жаҳон федерациясининг президенти профессор Э. Буропанинг Лондонда нашр этилган рисоласида таъкидлаб ўтилганидек, «нейтрон бомба» кишиларни энг мудҳиш ўлимга дучор қилади — шу бомбанинг портлашидан одамлар аста-секин бўлса ҳам, лекин қаттиқ азоб чекиб ҳалок бўладилар. Американинг таниқли атомчи олими Э. Стернглэсс қуйидагиларни эътироф қилишга мажбур бўлди: «нейтрон бомба портлаган вақтда ажал уруғини сочувчи радиация одатдаги ядро бомбаси портлашига нисбатан кўпроқ пайдо бўлади. Шу билан бирга ана шу бомба портлашидан ҳосил бўлган чўкиндилар 6 минг йил мобайнида сақланиб қолади».

Ядро қуролининг бир тури бўлган нейтрон бомба ишлаб чиқариш юзасидан АҚШда тузилаётган жиноий планлар бошқа хилдаги оқибатларни ҳам вужудга келтиради. Ҳозирги вақтда АҚШда қуролланиш пойгасининг авж олдирилганлиги халқаро кескинликни тобора юмшатишга, Ер куррасида тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш манфаатларига тамомила зиддир. Нейтрон бомбанинг, шунингдек қанотли ракеталарнинг (ҳозир АҚШда шу ракеталарни ишлаб чиқара бошлаш ҳақида қарор қабул қилинган) ишлаб чиқарилиши қуролланиш пойгасини янада кучайтиради ва бу билан қуролсизланиш масалалари юзасидан олиб борилаётган музокараларга халақит берувчи қўшимча ғовларни вужудга келтиради.

«Вашингтоннинг кейинги вақтларда қурол-яроғларнинг янги турларини ишлаб чиқариш программасини амалга ошириш тўғрисида қабул қилган қарори, деб таъкидлайди Польшанинг «Жолнеж вольности» газетаси, Оқ уй мантиққа хилоф равишда ўзининг урушқоқлик йўлидан воз кечиш ниятида эмаслигини тасдиқлайди. Ҳозирги вақтда АҚШда «инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш» тўғрисида гапириш одат бўлиб қолган. Аммо ялпи қирғин қуролини ишлаб чиқариш учун миллион-миллион доллар қўшимча маблағ ажратиб бераётган арбоблар тинмай такрорлаётган бундай гапларнинг сариқ чақалик қиммати йўқ».

Бутун дунёда Жаҳон Тинчлик Кенгашининг даъватини маъқуллаган яхши ниятли кишилар шу кунларда норозилик билдириш учун митинг, йиғилиш ва намойишлар ўтказмоқдалар, нейтрон бомбани вужудга келтириш ва ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини ишлаб чиқариш планларига қарши, қуролланиш пойгасини чеклаш учун кураш олиб бормоқдалар.

Барча совет кишилари ҳам уларнинг талабларини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар.

С. КУЛИК,
ТАСС шарҳловчиси.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТА

47-ҲАФТА ЯКУНИ

✦ **ЛЕНИН РАЙОНИ:** «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош потогида аёлларнинг яна бир моделдаги — ёқаси мўйнадан ишланган пальтоси пайдо бўлди. Бу пальто давлат Сифат белгисига сазовор бўлган корхона буюмларидан биридир. Зарбдор ҳафтада 40 процент маҳсулот ана шундай фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилди. Юқори категориядаги маҳсулотни реализация қилиш бирлашмада ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,8 марта кўпайди.

Район бўйича эса беш буюмдан биттаси Давлат Сифат белгиси ёрлиғи билан ишлаб чиқарилаяпти.

✦ **ОКТЯБРЬ РАЙОНИ.** 159-трестга қарашли 13-қурилиш бошқармасининг Т. Самигов бошлиқ бригадаси Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Коллектив юбилейга қадар мажбуриятга қўшимча 400 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга аҳд қилди.

«Жилстрой» трестининг бир нечта монтажчи бригадалари графикдан ўзиб ишлаяпти. Жумладан, Р. Солиҳов бошлиқ бригада келгуси йилнинг декабрь ойи ҳисобига тер тўкаётган бўлса, А. Сергеев етакчилигидаги бунёдкорлар 1978 йилнинг май ойи ҳисобига иш бажаряптилар.

«Ўн бешлар ташаббусини» райондаги 120 кишидан иборат 8 бригада қўллаб-қувватлаган.

✦ **КИРОВ РАЙОНИ:** ўтган ҳафтада район ободончилари зарбдорларча меҳнат қилишди. Улар Тимирязов хиёбонининг Урицкий кўчасидан Эргашев кўчасигача бўлган қисмида 5 мингдан зиёд атиргул ўтказишди. Шу ерда яна чимларни янгилаш бўйича катта ишлар қилинди.

Ҳафталик давомида Энгельс кўчасининг қиёфаси ҳам ўзгарди. Район ободонлаштириш бошқармасининг кучи билан шу кўчадаги йўлкалар бўйлаб жами 1,5 гектар майдонда чим ётқизилди. Ж. Обидова кўчасида ҳам талайгина ишлар бажарилди. «Узбексельмаш» заводининг ишчилари бу ерда 2 минг метр масофада суғориш водопроводларини бунёд этдилар.

✦ **КУЙБИШЕВ РАЙОНИ:** район аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш шахобчалари кун сайин кўпаймоқда. Янги-янги маиший хизмат кўрсатиш пунктлари, умумий овқатланиш муассасалари очилмоқда. Кейинги вақтда Тошкент трактор заводида янги ошхона ва чучварахона биринчи мижозларни қабул қилди. Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институтининг ўқув корпусида эса 80 ўринли янги ошхона ишлай бошлади.

Бугунги кунда район аҳолисига 180 дан ортиқ умумий овқатланиш муассасалари хизмат кўрсатмоқда.

✦ **СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ:** район меҳнаткашлари етти ойлик программани муваффақиятли бажардилар. Корхоналарда, қурилиш майдонларида, ташкилотларда янгийўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» ташаббуси кенг қўллаб-қувватланди. 16 мингдан зиёд ишчи ана шу шиор остида меҳнат қиляпти. Бунинг натижаси яққол кўриниб турибди: ҳозир районда бирорта ҳам қолоқ корхона йўқ. Йил бошидан буён топшириққа қўшимча 4 миллион 280 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шундан 1,2 миллион сўмликдан зиёдроғи давлат Сифат белгиси билан тайёрланди. «Миконд», «Компрессор», чинни заводлари, «Шарқ» мебель бирлашмаси ва бошқа корхоналарнинг коллективлари мусобақада етакчилик қилмоқдалар.

✦ **ҲАМЗА РАЙОНИ:** район саноат корхоналари, илмий-текшириш институтлари ва автобазаларининг коллективлари Пахтакор ва Бўстонлиқ райони колхоз ва совхозларига самарали оталиқ ёрдами кўрсатишмоқда.

Улар шу кунга қадар 8,5 минг тонна дағал хашак тўплашди. Қишлоқларга 91 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар, 32 минг сўмлик ремонт устахоналарининг асбоб-ускуналари жўнатилди. Ҳаммаси бўлиб 660 минг сўмлик ёрдам кўрсатилди. 4- давлат лойиҳа институти Қашқадарё областининг 25- совхозида барпо этиладиган тайёрлов пункти қурилишининг техник ҳужжатларини тайёрлаб жўнатишди, «Ташсельмаш» заводи Жиззах область Октябрь район меҳнаткашларига эҳтиёт қисмлар етказиб берилди.

✦ **ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ:** Тошкент метросини оталиққа олган 12 та ташкилотнинг минглаб турли касбдаги ишчилари «Чилонзор» станциясида ва «Чилонзор» — «СССР 50 йиллиги» станциялари перегонида турли қурилиш ишларини олиб бормоқдалар. Метрога оталиқ ёрдами кўрсатишда «Стройтермоизоляция» трестининг 1- бошқармаси ва «Средазнефтегазстрой» трестининг 5-бошқармаси энг яхши коллективлар деб топилди. Улар кейинги уч ой ичида 4 минг квадрат метр майдонда изоляция ишларини бажардилар. Уй-жой биноларининг ремонти бошқармаси 5 минг сўмликдан зиёд ғишт териш ва суваш ишларини бажарди. Катта қурилишга ҳар куни юзлаб киши ишга чиқмоқда.

ФРУНЗЕ РАЙОНИ: райондаги автокорхоналарда 2500 дан зиёд ҳайдовчилар меҳнат қилишмоқда. Улар ўнинчи беш йиллик топшириқларининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишяпти. Жумладан, улар фақат ўтган ҳафтанинг ўзида планга қўшимча 50 минг тоннадан зиёд халқ хўжалиги юкларини ташишга муваффақ бўлишди.

2502-автобаза коллективи айниқса яхши натижага эришди. Бу ерда планга қўшимча 27,7 минг тонна юк ташилди. Р. Маматов, М. Харис ва А. Орипов бошлиқ бригадаларнинг ҳар бири планга қўшимча 300 — 400 тонна юк ташишга эришди.

✦ **СЕРГЕЛИ РАЙОНИ:** райондаги «Октябрь 50 йиллиги» номли тикувчилик бирлашмаси, 12-автопарк, мебель комбинати, 7- кўприк қуриш трестининг ишчилари, ҳайдовчилари ва бинокорлари унумли меҳнат қилишиб, кунлик нормаларини ошириб бажаришга эришдилар.

Республикамиз 15 нафар бинокорининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган 13-кўприк қуриш отрядининг А. Маринич, И. Савчук, В. Копперта бошлиқ бригадаларнинг ишлари айниқса унумли бўлди. Улар иш вақтидан унумли фойдаланишлари, ишлаб чиқаришга илғор метод ва усулларни жорий этишлари туфайли кунлик топшириқларини 120 — 130 процентдан бажаришди.

ЗАРБДОР ВАХТА ҚИЗҒИН

1-уйсозлик комбинатининг 6-қурилиш бошқармасидаги Анатолий Битяй бошлиқ дурадгорлар бригадаси ўзи ишлаётган объектда паркет полларни ётқизишни сифатли бажармоқда. Илғор бригада ишлаётган бино Пушкин ва Новомосковский кўчалари муюлишида қад кўтармоқда. 9-қаватли ҳашаматли бу уй 124 оилани хурсанд қилади. Бригаданинг Григорий Тон, Ҳасан Абдуқодиров сингари дурадгорлари кундалик топшириқларини 140 — 150 процент бажаришмоқда.

Бинокорлар бу уйни учинчи кварталда фойдаланишга топшириш ниятидалар. Бинонинг олд қисми кўзга жуда чиройли ташланади. Унинг цоколь қисмига мармар ва рангли тош қопланади, балконларнинг усти ёпилган, хоналарнинг бўёғи ранг-баранг бўлади.

• Уй муборак!

БИНОКОР ТУҲФАСИ

«Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» трестида Пётр Сачко номини ҳурмат билан тилга олишади. У етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси шу кунларда 1978 йилнинг август ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Злобинчасига ишлаб

Уйсозлик комбинати 3-монтаж бошқармасининг В. Демченко бошлиқ бригадаси Луначарское шоссесида 9 қаватли 54 хонадонга мўлжалланган уй қурилишини Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобин методи бўйича бунёд этмоқда.

Республикамиз ўн беш нафар бинокорининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилган қурувчилар Улуғ Октябрь юбилейига қадар беш йилликнинг икки йиллик планини бажаришга қарор қилишган.

Коллектив ойлик планларини 120—130 процентдан адо этмоқда. Бинокорлар объектни муддатидан бирмунча илгари фойдаланишга топшириш ниятида иш суръати ва сифатини оширишяпти.

Бугун

коллектив азаматлари Апанасенко кўчасида бунёд этилаётган 48 квартирали бинони фойдаланишга топширишди.

Комплекс муддатидан бир ярим ой илгари топширилди. Қўли гул бинокорлар И. Содиқов, Л. Ковалевский, В. Желчибекова кабилар меҳнат беллашувида бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

— Коллективнинг галдаги вазифаси, — дейди прораб А. Юсупов, — комплекс ёнидаги икки қаватли ошхонани қуришдир. Бу ерда пойдевор ишлари эрта-индин тугалланади.

МАЙДОНДА ЯНГИ КИНОТЕАТР

Шаҳримизнинг энг гўзал ва хушманзара жойларидан бири улуғ рус шоири Александр Сергеевич Пушкин номи билан аталадиган майдондир. Ана шу майдонда Пушкин номли кинотеатр томошабинларга узоқ йиллар маданий хизмат кўрсатди. Майдонда реконструкция ишлари олиб борилиши муносабати билан эски бино бузилиб, унинг ёнгинасида янги замонавий кинотеатр қад кўтармоқда.

«Главташкентстрой»нинг 4-қурилиш тресги 38-бошқармаси коллективи объектда қурилиш-монтаж ишларини тўла тугаллади. А. Ситин бошлиқ комплекслашган коммунистик меҳнат бригадасининг коллективи қурилиш ишларини сифатли бажарди. Шу кунларда бу ерда ана шу трестнинг 43-бошқармаси пардозловчилари ўз ишларини бошлаб юборишди.

400 ўринли кинотеатр яқин вақтлар ичида томошабинларга совға қилинади.

▲ ҚИШЛОҚ — ШАҲАРГА

Кечки ҳосил тараддуди

Ҳамшаҳарларимизнинг дастурхонини тўкин-сочин қилишда Тошкент районидаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги колхозининг миришкорлари катта ҳиммат кўрсатишяпти. Улар шаҳар магазинларига сабзавотлар ва меваларни пешма-пеш етказиб беришмоқда. Хўжаликнинг иккинчи участкаси ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, катта ҳосил етиштирган.

— Деҳқонларимиз шу кунларда кўзда тутилганидан ҳам кўп нозу-неъмат йиғиштириб олишмоқда. Ҳозиргача 34 тонна помидор, 55 тонна картошка, 73 тонна пиёз ҳамда кўкатларни шаҳар аҳолисига етказиб бердик.

Хўжалик аҳли айни пайтда эртаги сабзавотларни жўнатиш билан бирга кечки экинларни меҳр билан парвариш қилмоқда. 7 гектар майдондаги помидор тез орада ҳосилга киради. Коллективнинг Ф. Саидова, В. Саидмуродова, М. Жамолова, З. Усмонова, М. Иброҳимова сингари миришкорлари ўзларининг меҳнатлари билан шаҳар аҳолиси дастурхонини кўркам қилишмоқда.

• Техника янгилиги

Ўн балга бардош беради

Яқинда Тошкентда қуввати йилига 500 минг квадрат-метр бўлган енгил металл конструкциялари заводи ишга туширилди. Қисқа муддат ичида илмий-текшириш, лойиҳа ва қурилиш-монтаж ташкилотлари ҳамкорликда зилзилага бардошли «Кисловодск» типидаги қувур конструкцияларини яратиб бердилар. Заводнинг дастлабки маҳсулоти 10 балли зилзилага бардош бериб, синовдан муваффақиятли ўтди.

Шаҳримизда бунёд этилаётган ошхона мебеллари заводининг 15,6 минг квадрат-метр майдондаги бош корпуси ана шу қувурлардан монтаж қилинмоқда. Янгиликдан фойдаланиш туфайли 30 процент металл тежаб қолинади, қўл меҳнати эса бир ярим марта енгиллашади.

Ўнинчи беш йилликда саноат корхоналарини бунёд этишда «Кисловодск» типидаги металл қувур конструкцияларидан кенг фойдаланиш тавсия этилди.

Қимматли таклиф

Асбобсозлик заводида рационализатор ва ихтирочилик ҳаракати кенг йўлга қўйилган. Корхонада техника янгиликлари ҳисобига йилдан-йилга кўплаб маблағлар тежаб қолинмоқда.

Шу йилнинг ўзида 70 дан ортиқ рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Натижада 17 минг сўм соф фойда олинди. 50 тоннадан кўпроқ қора ва рангли металл тежаб қолинди.

Илғорлардан токарлар Т. Азизов, Р. Бозитов, штамповкачи А. Алиев, прессловчи Н. Горбунковлар айни пайтда актив рационализаторлардан саналади.

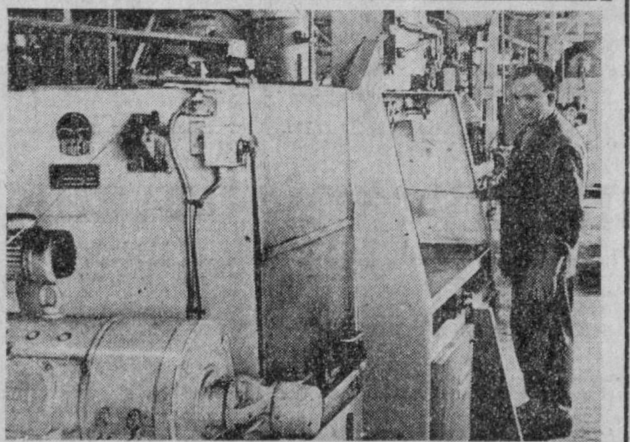

«Ташкенткабель» заводида 0,4 миллиметр диаметрдаги телефон кабелларини ишлаб чиқарувчи янги поток линия монтаж қилинди. Унда Венгрияда ишлаб чиқарилган машиналардан фойдаланилган.

СУРАТДА: коммунистик меҳнат зарбдори Марван Галяутдинов ингичка кабель тайёрловчи поток линияси ишини кузатмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси, (УзТАГ).

Олимлар анжумани

Эстония ССРнинг Тарту шаҳрида яқинда бўлиб ўтган иккинчи Бутуниттифоқ симпозиуми қаттиқ жисмлар сиртининг активлиги масаласига бағишланди. СССР Фанлар академиясининг электрон - микроскопия бўйича илмий кенгаши, кристаллография илмий-тадқиқот институти ва Тарту Давлат университети ташкил этган бу анжуманга ўзбек олимлари ҳам таклиф этилган эди.

Илмий анжуманда қаттиқ жисмлар сиртининг активлиги масалаларига доир мунозарали илмий ишлар қизғин муҳокама қилинди. Унда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институти махсус конструкторлик-технология бюросининг етакчи конструктори Ш. Эгамбердиев ўзбек олимлари олиб бораётган ишлар юзасидан доклад қилди.

Бу анжуманда мамлакатимизнинг 27 шаҳридан 200 дан ортиқ олим қатнашди.

• Ўқув йилига ҳозирлик

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҚУВОНСИН ДЕБ

Биринчи сентябрь яқинлашмоқда. Шаҳримиздаги барча ўқувчиларни мактабга тайёрлаш учун 2 миллион 500 минг сўмлик кийим-кечак ва ўқув қуроллари лозим бўлар экан. Шаҳар савдо бошқармасида ана шу рақамни айтиб беришди.

Чиндан ҳам шу кунларда пойтахтимизнинг йирик савдо корхоналари ва ярмаркаларида очилган мактаб бозорлари гавжум бўлиб кетди. Ўқув йилига тайёргарлик кўриш мақсадида шу кунларда шаҳарнинг 60 та жойида мактаб ярмаркалари ва ўқув қуроллари билан савдо қиладиган бўлимлар қизғин ишлаяпти. Уларда ота-оналар фарзандларга биринчи навбатда зарур бўладиган буюмларни сотиб олмоқдалар.

«Ташхозкульттовар», «Ташпромторг» савдо идоралари ўз магазинларига ҳар куни ўқувчиларнинг папкалари, альбомлари, қаламлари, ручкалари, бўёқлари ва бошқа зарур ўқув ашёларини пешма-пеш етказиб бермоқда.

Бундан ташқари Бош универсал магазини, Чилонзор ва Фрунзе савдо марказлари, Олой, 1 Май, Госпиталь бозорларида, Черданцев, Строительная кўчаларида, Янгиобод, Бешқайрағоч, Қўйлиқ массивларида ана шундай мактаб бозорлари ва бўлимлари ота-оналарнинг узоғини яқин қилмоқда.

Болаларнинг бежирим ва тўла-тўкис кийиниши учун қишлик ва ёзлик кийимлар, пионер формалари, оқ кўйлаклар, спорт костюмлари, ҳар хил майда-чуйдалар магазинларга кўплаб чиқарилди. Бундан ташқари прилавкаларда жуда кўп хил пойафзалларни танлаб олиш мумкин.

ПРАВДА саҳифаларида

✦ Газетанинг бугунги сонида «Партия группаларининг мавқеи» номли бош мақола эълон қилинган.

✦ **СССР ва Ҳиндистон ўртасидаги тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланганлигининг яқинлашиб келаётган олти йиллиги ҳамда мамлакат мустақиллигининг 30 йиллиги муносабати билан Ҳиндистон пойтахтида оммавий митинг ўтказилди.**

✦ Газетанинг иккинчи саҳифасида партия VI съездининг 60 йиллиги муносабати билан тарих фанлари доктори С. Титаренконинг «Қуролли қўзғалон йўлида» деб номланган мақоласи эълон қилинган. Мақолада Октябрь революциясидан тортиб то шу кунгача инсониятнинг босиб ўтган йўли ва мамлакатимиз тараққиёти ҳақида ҳикоя қилинади.

✦ **Кеча Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Социалистик Республикаси Миллий кенгаш Доимий комиссиясининг раиси Чионг Тинь бошчилигидаги Вьетнам Социалистик Республикаси Миллий кенгаш делегацияси Минскдан Брестга келди.**

ПЕШҚАДАМ МАШИНАСОЗЛАР

«Ташсельмаш» заводи дарвозаси тепасидаги катта плакат машинасозларга қувончли хабарни маълум қилди. Москвадан олинган телеграммада — иккинчи кварталдаги иш якунлари юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги ҳамда СССР Трактор ва Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ва машинасозлик ишчилари касаба союзи марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилганлиги муносабати билан илғор коллективга табрик сўзлари ёзилган. Завод Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажара бориб, маҳсулот реализация қилиш топшириғини ортиғи билан адо этди — планга қўшимча равишда 65 та пахта териш машинаси тайёрланди.

телетайп лентасидан

✦ **БУДАПЕШТ. Бу ерда шу йилнинг биринчи ярмида республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг баъзи якунлари тўғрисида БХР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти эълон қилинди. Саноатда ишлаб чиқаришнинг ялпи ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6,2 процент ортди, қурилишдаги ишлар ҳажми 10,8 процент кўпайди. Шу давр ичида чакана савдо 10,2 процент, саноатда банд бўлган кишиларнинг ўртача иш ҳақи 6,9 процент ошди.**

⊙ БОНН. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги муносабати билан «ГФР — СССР» жамиятлари федерацияси Ғарбий Германиянинг турли районларида «Совет Иттифоқи кунлари»ни уюштирмоқда. Ҳозирги вақтда Мюнхен аҳолиси совет халқининг эришган муваффақиятлари билан танишиб чиқмоқда. Мюнхенда «Совет Иттифоқи кунлари» бошланди. Ана шу тадбир программасига мувофиқ бадиий виставкалар ўтказилади. Совет ҳокимиятининг 60 йили мобайнида СССР эришган муваффақиятлар ҳақида, Совет давлатининг тинчликсеварлик сиёсати тўғрисида доклад ва лекциялар ўқилади.

«Совет Иттифоқи кунлари» Гамбург, Саарда, Рур областининг саноат марказларида ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам ўтказилади.

✦ **ЛУАНДА. Ангола Халқ Республикасининг транспорт министрлиги Совет Иттифоқидан кўпгина автомобиллар сотиб олди. Бу автомобилларнинг бир мингга яқини шу йил ичида мамлакатга етказиб берилади. Автомобилларга хизмат кўрсатиш учун Совет инженерлари ва техникларининг биринчи группаси, шунингдек миллий мутахассис кадрлар тайёрлаш учун ҳунар-техника марказларининг ўқитувчилари бу ерга келишди.**

Ангола революциясини бўғиб ташлашга уринган португалиялик мустамлакачилар, контрреволюционерлар ва чет эл интервенциячилари республиканинг транспорт системасига жуда катта зарар етказган эди. Совет Иттифоқидан олинадиган автомобиллар республиканинг транспорт системасини тиклашга ёрдам беради.

⊙ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукуматининг бош министри Моражи Десаи бошчилигидаги план комиссияси миллий экономикани ривожлантириш 6-беш йиллик планини ишлаб чиқишга киришди. Бу план 1979 — 1984 йилларга мўлжалланган. Планда ана шу беш йилликда қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш, қишлоқ жойларда аҳолини иш билан таъминлаш, шунингдек мамлакатда ирригация лойиҳаларини амалга оширишга катта эътибор берилади. План комиссияси қурғоқчил ерларни суғоришнинг биринчи программасини ишлаб чиққанидан сўнг кейинги 25 йил ичида Ҳиндистонда 450 га яқин йирик ва ўрта ирригация системалари барпо этилди.

(ТАСС).

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

КОРХОНАНИНГ «ОЛТИН ФОНДИ»

Эндигина ишга келган ёш ишчилар кўпинча кўн-галантерея фабрикасининг тарихи ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилишади. Бу саволнинг диққатга сазовор томони бор: демак, йигит ва қизларга коллективнинг босиб ўтган меҳнат йўли бефарқ эмас, улар корхонанинг ўтмиши ва келажагини билишни, тўғри касб танлаганликларига ишонч ҳосил қилишни истайдилар.

Шу йилнинг март ойида коллектив корхонанинг 50 йиллик юбилейини тантанали вазиятда нишонлади. Байрамга галантереячилар байрамлардагидек энг яхши кийимларини кийиб, меҳнат ва жанговар шуҳрат белгилари— орден ва медалларни тақиб келишди. Улар корхонанинг фахри, унинг «олтин фонди»дир.

Сўзга чиққан ўртоқлар ишлаб чиқаришдаги аҳвол, корхонанинг ўтмиши, бугунги куни ва келажаги ҳақида катта қизиқиш билан гапирдилар.

Корхонанинг тарихи эса бундай бошланган эди. Эътиборингизга архивдан олинган бир справкани ҳавола этаман. Унда шундай дейилган:

«1925 йилнинг январида эгар-жабдуқ цехи қишлоқ хўжалик аравалари ва отлар учун жиҳозлар ишлаб чиқарувчи фабрика деб қайта номланди... Чакана типдаги эгар-жабдуқ фабрикаси механик ускуналарга эга эмас. Бутун ускуналар: 17 дона ёғоч дастгоҳ, 2 та темир қисқич, 4 та чарм тикув машинаси ва бир нечта қўл асбобларидан иборат.

Фабрикада ишлаб чиқарувчи ишчилар 49 киши, хизматчилар— 10 киши...»

Корхонанинг дастлабки «фонди» ана шулардан иборат эди. Фабрика ветерани М. С. Татарников ишлаб чиқаришнинг дастлабки ривожланиш йиллари ҳақида шундай ҳикоя қилади:

«Фабрикага келганимда 17 ёшли ўспирин эдим. Бу 1927 йилнинг 2 март куни эди. Ўшанда бу ерда тахминан 30 киши меҳнат қиларди. Орамизда маҳаллий миллатлардан фақат бир ишчи — Т. Абдуллаев, бир аёл ишчи —17 ёшли Полина Тецкая бор эди. Нўхта, жабдуқ, эгарлар ишлаб чиқарардик. Кадрлар етишмасди. Амалда тузукроқ ускуна ҳам йўқ эди. Ишларнинг деярли ҳаммаси қўлда бажарилларди. Оғир машиналарни эса оёқ билан ҳаракатга келтирардик..

Кунлардан бир кун мотор олиб келиб ўрнатишди. Янги техникадан қувониб кетдик. Қайишли узатгич билан бир йўла ўнта станок-машинани бирлаштирдик. Иш бирмунча юришиб кетди. Фақат бир камчилиги бор эди. Бир машина ишдан чиқса қолганлари ҳам тақатақ тўхтар эди...

Ўзбекистоннинг ривожланиб бораётган хўжалиги тобора кўп маҳсулот талаб қиларди. Маҳсулотларимизни айниқса қишлоқда сабрсизлик билан кутишарди. Ҳозир қишлоқда қаерга қараманг машина билан тракторни кўрасиз, у вақтларда эса асосий юк ташувчи куч от эди. Отларга эса турли жиҳозлар керак. Нима қилиш лозим? Шу сабабли Россия ва Украинанинг шаҳарларига мутахассисларни сўраб мурожаат қилдик. Дарҳол ёрдамга келишди. Айримлари ҳатто оилалари билан кўчиб келишди. Ишларимиз аста-секин ўнглана бошлади...»

Ҳа, корхона Михаил Семёнович ва у каби ишчиларнинг қўли билан вужудга келган. Унинг таржимаи ҳоли коллектив учун кўп жиҳатдан типикдир. Аввалига ишчи, меҳнат илғори, стахановчи бўлди. Уруш бошланганда отлиқ аскар бўлиб фронтга жўнади. Польша ва Германияни озод қилишда иштирок этди. Сўнгра жонажон корхонасига қайтиб келди.

Ака-ука Туроб ва Тешабой Холмуҳамедовлар фронтга 1942 йилда кетишган эди. 1944 йил февралида Кенигсберг остонасида Туроб қаҳрамонларча ҳалоқ бўлди. Тешабой эса фабрикага ғалаба билан қайтди. Яна бутун куч-ғайратини аямай меҳнат қила бошлади. Кўкрагида жанговар нишонлар ёнидан жой олган Меҳнат Қизил Байроқ ордени унинг меҳнатсеварлигидан далолат беради.

Мана, меҳнат ва уруш ветерани катта инженер Илья Владимирович Дегтярев. 1930-йили биринчи комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қила бошлаганида у ёшгина ўспирин эди. Бу бригада фабрикада биринчи бўлиб стахановчи деган номга сазовор бўлди. У бугун ҳам илгаригидек жуда кўп жамоатчилик ишлари билан шуғулланади, ёш кадрларни тарбиялашга бутун маҳоратини сарфлайди.

Ҳозирда ишлаб чиқариш мастери Тамара Никифорова ҳам меҳнат фаолиятини 16 ёшидан бошлаган. Бичиш дастгоҳи, қолиплар ҳамон унинг кўз олдидан кетмайди. Ўшанда у чўзилиб зўрға дастгоҳга етарди.

Оғир кунлар эди — уруш борарди. Фронтга жуда кўп жиҳозлар зарур эди. Буюртмачилар — отлиқ қисмлар эди. Ишчилар очлик, уйқусизликка қарамай меҳнат қилишарди.

Корхонада уч опа-сингил — пайвандчи Валентина Федосеева, иқтисодчи Анна Капитонова ва тикувчи-мотористка Мария Соловьёва меҳнат қилишади. Мариянинг эри Эдуард Зильберман ҳам шу ерда ишлайди. Агарда уларнинг ишлаб чиқаришга сарф қилган йилларини жамлайдиган бўлсак 106 йилни ташкил этар экан.

Эдуард Леонидович тўғрисида алоҳида тўхталиб ўтишни истардим. Уни «қўли гул слесарь» деса бўлади. Кўпинча: Эдуарднинг моҳир қўллари бўлмаса корхонанинг машина парки қай аҳволда бўларди, деб ҳазиллашишади. Ускуналар паркини эса йигирманчи йиллардаги техника билан мутлақо таққослаб бўлмайди. Турли мақсадларга мўлжалланган тикув машиналарининг ўзи 500 дан кўпроқ. Мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган ихтисослашган дастгоҳлар ҳам оз эмас — 2 минг донадан зиёд. Жуда мураккаб техника. Шунинг учун ҳам ускуналарнинг узлуксиз ишлаб туриши катта аҳамиятга эга. Вақти келиб уларни янгилаб туриш ҳам керак. Бош механик хизматининг мутахассислари ана шу иш билан шуғулланишади.

Слесарь Э. Зильберман яна корхонанинг энг яхши рационализаторларидан ҳисобланади. Яқинда у картон ўрамларини ва сунъий чармларни бичиш учун мўлжалланган дастгоҳни ўз қўли билан ясади. Натижада меҳнат унумдорлиги кескин ошди. Бу янгиликнинг иқтисодий самараси эса 30 минг сўмдан зиёдроқни ташкил этади. Ишлаб чиқаришни техника билан қайта жиҳозлашга токарь Семён Елигин, цех бошлиғи Абдували Мустақимов ва бошқалар ҳам салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

Корхона ишлаб чиқараётган барча маҳсулотларни меҳнат ветерани Нина Гришина бошчилик қилаётган лаборатория мутахассислари пухта ўйлаб маромига етказишган. Ҳозир бизда тўрт хил буюм —йўл сумкаси, «дипломат» папкаси ва бошқа буюмларни Сифат белгиси билан ишлаб чиқариш ўзлаштирилган. Яқин орада яна олти буюм фахрли белгига сазовор бўлади. Янги буюмларни ўзлаштириш кўпинча Меҳнат Қизил Байроқ орденининг кавалери, энг яхши мастер Александра Савельева меҳнат қилаётган участкага топширилади. Александра ҳам Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси.

Корхонанинг ўз ишчи сулолалари — Абдужалиловлари, Нурматовлари, Абдураҳмоновлари, Капитоновлари бор. Биз уларни «олтин фондимиз» деб фахрланамиз.

Фабрикада рекорд кўрсаткичларга эришиш кундалик норма бўлиб қолган ишчилар оз эмас. Бичувчилар Н. Завирилина, М. Исҳоқова, пайвандловчи А. Пузанкова, разметкачи П. Турсунова, тикувчи-мотористка Н. Борисова ва бошқалар шулар жумласидандир. Ҳозир улар 1978 йилнинг октябрь-декабрь ойлари ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини 3,5— 4 йиллик топшириқни бажариш билан нишонлашга аҳд қилишган.

Бу кишиларнинг ҳаммаси фабриканинг юксалишига ўз ҳиссасини қўшган. Улар ишлаб чиқаришнинг чинакам хўжайинлари каби коллективни социал ривожлантириш планини ишлаб чиқишда иштирок этишди.

Корхонанинг истиқболи чакки эмас. Ҳозир Беруний майдони яқинида кўп қаватли саноат корпуслари қурилмоқда. Кўн-галантерея ва спорт товарлари фабрикалари шу ерда жойлашади. Ишлаб чиқариш юксак даражада механизациялашган ва автоматлашган корхоналар бир-бири билан бирлашади. Бу ерда ҳар йили 25 миллион сўмликкача турли буюмлар ишлаб чиқарилади. Корхона ёнида ишчиларнинг уй-жойлари, болалар муассасалари ва бошқа объектлар бўлади.

...Ветеранлар бизнинг ишчи коллективимизга келиб қўшилаётган ёшларга шу ҳақда ҳикоя қилишади.

М. ҲАМИДЖОНОВ,
кўн-галантерея фабрикасининг директори, меҳнаткашлар депутатлари Октябрь район Советининг депутати.

СССР Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

ЧИНАКАМ ХАЛҚЧИЛ

СССР Конституциясининг лойиҳаси Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши, социалистик демократияни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, совет кишилари тўғрисида муттасил ғамхўрлик билан суғорилгандир. Жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга бўлган, давримизнинг энг муҳим воқеаси ҳисобланган бу ҳужжатда коммунистик қурилишнинг ҳозирги замон босқичида олий таълимни ривожлантиришнинг аниқ программаси мужассамлашган.

25-моддада: «СССРда ягона маориф системаси мавжуд бўлиб, у ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашга, маънавий ва жисмоний камол топтиришга, уларни меҳнатга ва ижтимоий фаолиятга тайёрлашга хизмат қилади. СССРда илм олиш текиндир» деб таъкидланади.

Социализм илм олишни тарғиб қилибгина қолмасдан, шу билан бирга капитализмдан фарқли ўлароқ ўз гражданларининг ҳаммасини амалда билим олиш ҳуқуқи билан таъминлаганлиги фактини биз тарихий ютуқ, деб биламиз. Айниқса олий таълим муваффақиятли равишда, тез суръатлар билан ривожланмоқда.

Буларнинг ҳаммаси — тўғридан-тўғри ленинча миллий сиёсат тантанасининг, мамлакатимиздаги барча миллатлар ва элатларнинг иқтисодий ва маданий тараққий этишида партиямиз кўрсатган ғамхўрликнинг натижасидир, деб айтиш мумкин.

Конституция лойиҳасида илм олиш ҳуқуқи ҳам моддий томондан кенг гарантиялаб берилган. 45-моддада билим олиш ҳуқуқи ёшларга умумий мажбурий ўрта таълим бериш амалга оширилиши, ўқитишни ҳаёт билан, ишлаб чиқариш билан боғлаш асосида ҳунар-техника таълими, ўрта махсус ва олий таълимни кенг ривожлантириш билан; сиртқи ва кечки таълимни ривожлантириш билан; ўқувчиларга ва студентларга давлат стипендиялари ва бошқа имтиёзлар бериш билан; мактаб дарсликларини текин бериш билан; мактабда она тилида ўқитиш имконниятини яратиб бериш билан; касб танлашга йўллаш системасини ривожлантириш ва меҳнаткашларнинг мустақил илм олишлари учун шароит яратиб бериш билан таъминланиши кўзда тутилган.

Пойтахт олий ўқув юртлари, жумладан, институтимиз коллективи Конституция лойиҳасини муҳокама қилар экан, босиб ўтилган йўлга фахр билан назар ташлайди, қилинган ишларга якун ясайди, шу билан бир вақтда партиямиз ленинча анъаналарига амал қилиб, бугунги ва эртанги вазифаларга эътиборни қаратади.

Институтимизнинг ташкил топганига 46 йил бўлди. Бу йиллар давомида у мамлакатимиздаги йирик иқтисодий олий ўқув юртларидан бирига айланди, совет экономист кадрлари тайёрлашдек жуда муҳим ва шарафли вазифани бажариб келмоқда. Институтни тамомлаб чиққан 30 мингдан ортиқ иқтисодчи кадрлар мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида хизмат қилмоқдалар. Институт Ўрта Осиё республикалари ҳамда Қозоғистон учун олий малакали иқтисодчи кадрлар тайёрлайдиган маскан бўлиб қолди. Улар мамлакатимизнинг ҳамма томонларида, ҳар қандай постда зўр бериб, илҳом билан меҳнат қилмоқдалар. Коммунистик жамият қурилиши ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш совет кишилари учун мансуб ва муносибдир.

Буларнинг ҳаммаси илм олиш системаси ҳақиқатан ҳам халқчилки бўлган мамлакатимизда маориф соҳасида эришилган ютуқларни характерлаб берувчи Конституция лойиҳасининг аҳамиятини ишончли тарзда исботлаб беради. **Лойиҳада ўз ифодасини топган халқ маорифининг ленинча принциплари ривожланган социалистик жамият талабларига жавоб беради, жамиятимизнинг ҳақиқий демократик жамият эканлиги, унинг буржуазия жамиятидан афзалликлари тўғрисида гувоҳлик беради.**

Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу Пленумда қилган доклади, СССР Конституциясининг лойиҳаси коллективимизнинг амалий фаолиятида жанговар программа бўлиб қолди, булар студентлар ва ўқитувчилар составининг меҳнат ва сиёсий активлигини янада оширишга қаратилган ташкилотчилик ҳамда идеология ишларининг асосини ташкил этмоқда.

Лойиҳанинг таълимни ривожлантиришга бағишланган моддасини юқори баҳолаб, уни якдиллик билан маъқуллаб ва қўллаб-қувватлаш билан бирга, қуйидаги мулоҳазаларимизни билдирмоқчи эдик.

45-моддада илм олиш ҳуқуқи маорифнинг ҳамма системаларида она тилида ўқитиш имкониятини яратиб бериш билан таъминланиши таъкидлаб ўтилганлиги — ленинча миллий сиёсатни ҳаётга тадбиқ этишнинг ёрқин намунаси, ҳар бир иттифоқдош ва автоном республикалар халқларининг дўстлик ва бирдамлиги асосидир. Шу билан бирга, мамлакатимиз халқлари ўртасида иқтисодий ижтимоий ва маданий ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, фан ва маданият эришган ютуқларни ўзаро бойитишда улуғ рус тилининг моҳиятини алоҳида таъкидлаб ўтишга тўғри келади. **Биз, ўзбек халқи вакиллари миллий маданиятимизнинг ривожланишида, малакали кадрлар тайёрлашда рус тили муттасил катта роль ўйнаб келаётганлигини алоҳида ёрқин ҳис этмоқдамиз. Айнан рус тилининг ёрдамида жаҳон ва совет фани ва маданиятининг эришаётган ютуқларидан халқимиз баҳраманд бўлмоқда, ёки, аксинча, биз эришаётган ютуқлар ана шу тил орқали республикамиздан ташқарига тарқалмоқда. Биз Конституция лойиҳасида рус тилини мажбурий фан сифатида ўрганилиши муҳим эканлигини таъкидлаб ўтиш лозим, деб биламиз. Иккинчидан, ана шу моддага олий ўқув юртларидаги тайёрлов бўлимларининг роли ва моҳиятини ҳам қўшиб қўйиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.** Бу шунинг учун ҳам зарурки, ишчи ёшларни бундан буён ҳам олий ўқув юртларига кириб ўқишга тайёрлаш муҳим итжимоий-иқтисодий вазифа бўлиб, тайёрлов бўлимлари фаолиятини такомиллаштиришга алоҳида эътибор беришни талаб қилади.

Ниҳоят, кейинги йилларда мамлакатимизда «ишлаб ўқиш» ёки «олий маълумотли бўлиш» системаси тобора кенг ривожланмоқда. Бу аспирантларнинг сон ва сифат жиҳатидан ўсиб боришида, мутахассислар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш турли формаларининг кенг ёйилишида, олий ўқув юртини тугатгандан сўнгги ихтисослаштириш ва билимни оширишнинг формаси сифатида тажриба орттиришни жорий этишда ўз ифодасини топмоқда.

Шунинг учун ҳам биз 45-моддани **«Мутахассислар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш»** деган яна бир банд билан тўлдиришни таклиф этамиз. Ана шу босқичнинг катта аҳамияти борлигини кўпгина эътиборли мутахассислар, давлат арбоблари ва олимлар тан олмоқдалар. Ҳозирги замон фан ва техника революцияси томонидан илгари сурилган янги талаблар шароитида мутахассисларни касб жиҳатидан тайёрлашнинг даражаси ва сифати муттасил ошиб бориши керак. Бир вақтнинг ўзида олий малакали кадрларнинг касб-малака структуралари ҳам ўзгариб турадики, бунинг лойиҳада ўз аксини топиши мақсадга мувофиқдир.

М. ШАРИФХЎЖАЕВ,
Тошкент халқ хўжалиги институтининг ректори.

Шаҳримиздаги трактор заводининг аҳил коллективи Октябрь юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг илғор созловчи-синовчиси В. Исаевни кўриб турибсиз. У кунлик нормасини 140 процентдан бажариб, бошқаларга намуна бўлмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

Транспортчиларнинг юбилей вахтаси

МАНЗИЛНИ ЯҚИН ҚИЛИБ...

Бирор ерга бориш учун шошиб турган пайтингизда, зарур иш билан олисроқ жойга ошиқаётганингизда яшил чироғини ёқиб келаётган такси машинасига ўтириб, манзилга белгиланган вақтида етиб бориш қандай яхши.

Лекин, мана шундай тез, намунали хизматни йўлга қўйишнинг бир қатор ўзига хос қийинчиликлари бор. Жумладан, машиналарни паркда техник қаровдан ўтказиш, бузилган, синган жойларини қисқа муддатда сифатли ремонтдан чиқариш зарур.

Мен меҳнат қилаётган 5-таксомотор паркида бу борада анча ишлар қилинди. Жумладан, автомобилларни дастлабки профилактик ремонт қилиш, техник қаровдан ўтказиш учун ўндан ортиқ электр кўтаргич ишга туширилди. Бу мосламалар ўрнатилмасдан олдин юқоридаги ишларни амалга ошириш учун битта автомобилга 7 соат вақт сарфланар эди. Энди эса бу муддат 5 соатни ташкил қилади. Шунингдек, машиналар олдинги ғилдиракларнинг аниқ параллеллигини ўлчайдиган замонавий мослама ўрнатилди. Бу эса автомобиль шиналарининг иш муддатини анча узайтиради. Паркимизда рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини жорий этишга алоҳида эътибор билан қаралади. Биргина ўтган йилнинг ўзида 39 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Рационализаторлар ва ихтирочилар таклифи билан электр энергияси ҳамда ёнилғидан рационал фойдаланиш йўлга қўйилди. Айниқса А. Ҳусанов, С. Собиров, У. Маҳмудов каби новаторларнинг таклифлари яхши натижалар бермоқда.

Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига коллективимизда социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Кун сайин мусобақа илғорлари кўпаймоқда. Жумладан, М. Шангариев, В. Зуев, Д. Эрбўтаев, В. Дробишев, А. Морозов, Т. Юнусов, Р. Рустамоваларнинг ҳар бири ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили ҳисобига меҳнат қилиб, мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар. Ғолиб чиққанлар ҳар ойда моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиб турилади.

Автохўжалигимизда юбилей йилининг 6 йиллик плани 105 процент қилиб муваффақиятли бажарилди. Планга қўшимча 117 минг сўмлик такси хизмати кўрсатилди. Бу соҳада Рихсивой Алимов раҳбарлик қилаётган автоколонна коллективи бошқаларга намуна бўляпти. Колоннада ўз касбини яхши билган ҳайдовчилар оз эмас. Улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган 60 зарбдор меҳнат ҳафтасига қатнашиб, яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Биргина қирқ тўртинчи ҳафта мобайнида 52 минг 700 сўм ўрнига 55 минг 700 сўмлик такси хизмати кўрсатилди. Бундай муваффақиятларга эришиш учун энг аввало ҳайдовчилар маҳоратини ошириш керак. Шунинг учун ҳам корхонамизда мураббийлик ҳаракати йил сайин кенгайиб боряпти. Т. Азимов, А. Мустафаев, А. Қамбарбеков каби устозлар доимо ёшларга машина бошқариш сирларини кунт билан ўргатиб келмоқдалар. Уларнинг тарбиясини олган ёшлар йил сайин меҳнат унумдорлигини оширмоқдалар ва аҳолига намунали хизмат кўрсатишмоқда.

Шу кунларда барча участкаларда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафталик эълон қилинган. Мусобақанинг бу усули ҳар бир соат ва ҳар бир минутдан самарали фойдаланиш имконини беради. Ишчан коллективимиз Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйини аҳолига намунали хизмат кўрсатиш билан муносиб кутиб олади.

О. НИЕЗОВ,
5-таксомотор паркининг ҳайдовчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

Ушбу фотолавҳада Тошкентдаги электроаппарат заводининг пешқадам ишчиси Владимир Николаевич Фоменко тасвирланган. Бу илғор ишчи барча қатори СССРнинг янги Конституцияси лойиҳаси билан чуқур танишиб чиқди. У шу кунларда бу муҳим тарихий ҳужжатга жавобан йиллик план-топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. И. Шоноғомов фотоси.

Юксак кўтаринкилик

СССР янги Конституциясининг лойиҳаси 1-пойафзал фабрикаси ишчи-хизматчиларининг сиёсий ва меҳнат кўтаринкилигини жўш урдириб юборди. Цех ва участкаларнинг ишчилари истиқболимиз кўзгусига айрим қўшимчалар киритишни таклиф қилиш билан бирга, янги ташаббусларни ҳам кўтариб чиқишяпти.

— Лойиҳанинг 13-моддасида **«Совет кишиларининг эркин меҳнати ижтимоий бойликни кўпайтириш, халқнинг ва ҳар бир совет кишисининг фаровонлигини ошириш манбаидир»** деган сўзларни ўқиш мумкин, — дейди пешқадам бригада бошлиғи, коммунист Комил Расулов. — Биз бунга жавобан ички резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланиб, икки йиллик топшириқни 1 октябргача бажаришга аҳд қилдик. Халқ манфаати йўлидаги меҳнатимиз маҳсули — кўркам, пишиқ пойафзалларимиз элга манзур бўлса ўзимизни ғоятда бахтиёр деб биламиз.

Бу илғор коллективнинг ватанпарварлик ҳаракатини Александр Соколов бошлиқ бригада фабрикада биринчи бўлиб қўллаб-қувватлади. Айни кунларда бу коллектив смена топшириғини 120 процентдан ошириб адо этяпти.

Корхона ишчилари донгдор пойафзалчи П. Рибченкога тенглашиш учун суръатни тобора ошириб боришмоқда. У эса ҳамон пешқадамликни қўлдан бермаяпти. Тўрт йиллик шахсий планни бажариш арафасида турган бу моҳир бичувчи тежамкорлик борасида ҳам байроқдор. П. Рибченко ҳамкасблари А. Захарченко ва Л. Нагароваларнинг қўлга киритаётган ютуқларидан мамнун. Бу бичувчилар фабрикада биринчилар қаторида, 1979 йил меҳнат календарини очишди.

Йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва қўшимча 800 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашаётган 1-пойафзал фабрикаси коллективи меҳнатда эришаётган ҳар бир зафарини шонли юбилейга тўёна ва СССР янги Конституцияси лойиҳасига амалий жавоб ўрнида кўришмоқда. Куни кеча корхона бўйлаб яна бир хушхабар тарқалди. Пойафзалчиларнинг йил бошидан буён иқтисод қилиб қолган чарм маҳсулотлари 2 миллион квадрат-дециметрдан ошиб кетди. Бу эса уларнинг тежамкорлик ҳаракатида илғор иш усулларидан самарали фойдаланаётганлиги натижасидир.

Б. НОСИРОВ.

Меҳнаткашлар таклиф қилишмоқда

Республика партия ва совет органларига, газеталарнинг редакцияларига янгидан-янги хатлар, йиғилиш протоколларидан кўчирмалар ҳамон келиб турибди. Буларда умумхалқ муҳокамасига чиқарилган СССР Конституциясининг лойиҳаси тўғрисида ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг фикр-мулоҳазалари баён этилган.

Шаҳарлар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари ғоят муҳим ҳужжатни якдиллик билан қизғин маъқулламоқдалар. Бу ҳужжатни ишлаб чиқишда Леонид Ильич Брежнев жуда катта шахсий ҳисса қўшди. Шу билан бирга муҳокама қатнашчилари кўп миллатли совет давлатини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, социалистик демократияни янада ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилиб айрим тузатиш ва қўшимчалар киритмоқдалар.

«Средазэлектроаппарат» бирлашмаси секторининг мудири А. Ф. Бичков СССР гражданларининг меҳнат қилиш ҳуқуқини баён этувчи 40-моддага қўшимча киритади. Унинг фикрича, бундай дейилиши керак: **СССР гражданларига меҳнат фаолияти жараёнида уларнинг қобилиятлари, истеъдодлари, талантлари, мойилларига мувофиқ, амалий малаканинг доимо ошириб борилишини ҳисобга олган ҳолда ҳар бир кишининг умумхалқ иши — коммунизм қурилишига қўшадиган ҳиссасига мувофиқ ижодий ўсиши, ишда кўтарилиш имконияти гарантияланади.** Чирчиқ шаҳар касалхонасининг врачи Д. У. Жумабекова бошқа бир қўшимча киритади. **У ҳар бир киши ўзининг бутун куч ва билимини Ватан бахт-саодати йўлида сарфлаб, ҳалол меҳнат қилиши керак** деган сўзлар ёзиб қўйилиши лозим деб ҳисоблайди.

Қумқўрғон район қурилиш бошқармасининг ишчиси Л. И. Синошина Конституцияга **текинхўрлар жавобгарликка, ҳатто суд жавобгарлигига тортилиши тўғрисида** ёзиб қўйилиши керак деган фикрни билдирган.

Тошкент Совети номидаги касалхонанинг катта медицина ҳамшираси В. И. Рижих шу фикрни ривожлантирди. У бутун халқ манфаатларини кўзлаб, **чайқовчиликка қарши шафқатсиз кураш олиб бориш кераклигини**, жамият ҳисобига кун кечиришга уринаётган шахсларга нисбатан муросасиз бўлиш зарурлигини айтишни тавсия қилади. Бойсун шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси А. Мирзабекова худди шу талабни изҳор қилиб, қуйидагиларни ёзиб қўйишни таклиф этади: **ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлайдиган шахслар бутун халқнинг нафратига дучор бўлади.**

ОКТЯБРГА ТУҲФА

Ғузордаги 17-автомобиль корхонасининг Х. Юсупов бошлиқ шофёрлар бригадаси беш йилликнинг тўртинчи йили ҳисобига ишлай бошлади. Талимаржон сув омбори қурилишида ишлаётган шофёрлар смена нормасини ҳар куни 200 процент бажармоқдалар. Е. Ефремов экскаваторининг экипажи билан тузилган пудрат — шартномаси бунга ёрдам бермоқда. Қурувчилар билан автотранспортчиларнинг аниқ-пухта ишлаши машина-механизмларнинг туриб қолишига барҳам бермоқда, иш вақтидан унумли фойдаланишга ёрдам бермоқда. Машиналарнинг яхши парвариш қилинаётганлиги, уларни сафарга сифатли тайёрлаш ҳам муваффақиятга эришишга ижобий таъсир кўрсатди.

Илғор бригада 7 ноябргача қўшимча суратда ярим йиллик топшириқни бажаришга қарор қилди. Бу эса бригаданинг Октябрь юбилейига меҳнат туҳфаси бўлади.

ДЎСТЛАР ТАШАККУРИ

Пахтакор ремонт-механика заводи ноқоратупроқ зонани ўзлаштираётган кишиларга ирригация системалари учун керакли махсус металл конструкцияларини муддатидан 20 кун илгари тайёрлаб жўнатди. Корхона коллективи номига «Ивановоирсовхозстрой» тресті раҳбарлигидан олинган телеграммада буюртманинг муддатидан илгари бажарилганлиги учун ташаккур изҳор этилган.

(ЎзТАГ).

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. ХОЛМАТОВ: Мамлакатимизда биринчи Конституция қачон қабул қилинган?

Жавоб: Мамлакатимиздаги биринчи Конституция 1918 йилда қабул қилинган. Ўша йилнинг 4 июль куни Советларнинг V съезди чақирилди. Съезд 1918 йил 10 июлда кун тартибидаги асосий масалани — РСФСР Конституциясининг лойиҳасини муҳокама қилишга киришди. Шу куни съездда қабул қилинган биринчи совет Конституцияси янги ижтимоий тузум қурилишининг натижаларини қонун йўли билан мустаҳкамлади, ер давлат мулкига айланганини, фабрика, завод ва транспортнинг национализация қилинганини ва меҳнатни «Ишламаган тишламайди» формуласи асосида ташкил қилишнинг социалистик принципини тантанали суратда эълон қилди. Конституция мамлакат кейинги тараққиётининг умумий манзарасини кўрсатиб бериб, программа характерига эга бўлган эди. У Октябрь ғалабаларини мустаҳкамлаган ва Совет давлатининг пролетариат диктатураси давлати сифатидаги синфий моҳиятини белгилаб берган эди.

* * *

Б. РИЗАЕВ: Биз шаҳримизнинг кенжа — Собир Раҳимов районидаги Қорақамиш массивида истиқомат қиламиз. Бизни ана шу массивнинг қайси йили бунёд этилганлиги қизиқтиради. Шу ҳақда қисқача маълумот берсангиз.

Жавоб: Чиндан ҳам бу турар жой массиви Собир Раҳимов районининг маркази ҳисобланади. Бу ерда бунёдкорлик ишлари 1966 йилги Тошкент зилзиласидан сўнг бошлаб юборилган эди. Уни бунёд этишга дастлаб Навоий шаҳридан келган қурувчилар жуда катта ҳисса қўшишди. Ҳозирги пайтда 1-Қорақамиш ва 2-Қорақамиш массивлари мавжуд бўлиб, уларнинг ҳар бири бир нечтадан микрорайонларга эга. Биргина 2-Қорақамиш массивининг ўзи бешта микрорайонга эга. Бу массивда аввалари фақат тўрт қаватли бинолар қад кўтарган бўлса, ҳозир тўққиз қаватли чиройли иморатлар ҳам бунёд этилиб, фойдаланишга топшириляпти. Бундан ташқари болалар боғча-яслилари, мактаблар, маиший хизмат кўрсатиш объектлари ва бошқа объектлар массивда истиқомат қилаётган аҳолига хизмат кўрсатяпти. Унинг истиқболи янада порлоқ.

* * *

Р. МАЖИДОВ: Бутуниттифоқ радиоси ўз эшиттиришларини нечта программада олиб боради? Биз газета саҳифасида ана шу ҳақда маълумот ўқишни истар эдик.

Жавоб: Ҳар куни Бутуниттифоқ радиоси мамлакатимиз радио эшитувчилари учун юзга яқин эшиттиришларни ва юзга яқин ахборот программаларини эфирга чиқаради. Шунингдек, Москвадан 70 та чет эл тилларида ҳам эшиттиришлар бериб борилади.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА
ГАИ АХБОРОТИ

Эрталабки соат саккизда Мансур Ниёзов Куйбишев шоссеси бўйлаб 19— 89 ТШМ рақамли «РАФ—977» автомобилини ҳайдаб борарди. У Қўйлиқ бозорига яқинлашганида тасодифан кўчага бир аёл югуриб чиқди. Ниёзов дарҳол тормозни босиб, машинани тўхтатишга ҳаракат қилди. Лекин орадаги масофа жуда яқин бўлганлиги учун пиёда жароҳатланди. У қўл суяги синганлиги учун «Главташкентстрой»нинг медицина-санитария қисмига ётқизилди.

Касалхонада жароҳатланган аёл — Ирина Ким бўлиб, 38 ёшга тўлганлиги, 16-механизациялашган кўчма колоннада кранчи бўлиб ишлаши аниқланди. У маст бўлганлиги учун тасодифан машина олдида пайдо бўлган экан.

Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси «Парвоз» ансамблининг қатнашчиси Эътибор Муллажонова тожикча рақс ижро этмоқда.
Ҳ. Отабоев фотоси.

Маданий ҳаёт

САФАР ОЛДИДАН

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати бўлган қўғирчоқ театрининг ижодий коллективи республикада хизмат кўрсатган артист Тоҳир Маҳрамов раҳбарлигида яқинда Ашхобод шаҳрига ижодий сафарга йўл оладилар. Сафарда ашхободлик ёш томошабинлар эътиборига ҳавола этиш учун театр коллективи шу кунларда болалар драматурги Н. Рўзимуҳамедовнинг «Ширмонбулоқ» шеърий асарини саҳналаштирмоқда. Бу шеърий асарда эртакона руҳ ҳукмрон бўлиб, ўз замонасининг қаҳрамони — геолог Рустам, унинг чўлларга сув чиқариб, боғ-бўстон яратиши, эзгулик йўлида курашувчи чўл — Қорақумхон ва ёвуз Илонбегимлар ҳақида, уларни кураши ҳақида ҳикоя қилинади. Ниҳоят, бу кескин курашда ғолиб чиққан Рустамнинг Ширмонойга бўлган самимий муҳаббати куйланади.

Театрнинг М. Ғуломова, Ш. Зуҳурова, Ш. Раҳимова, Я. Майдер, А. Мардонова каби ёш, талантли санъаткорлари Рустам, Ширмоной ва бошқа образларни жонли талқин қилган. Асарни А. Файнберг русчага таржима қилган бўлса, С. Жалил асар мазмунига оҳангдош янгроқ музика яратган.

КЕКСА ЮРАК МАВЖЛАРИ

ТЎРТЛИКЛАР

Дунёнинг олтидан бири биздадир,
Яшашнинг маъноси, сири биздадир.
Миллатлар, элатлар қўлга қўл бергач,
Коммуна қуёшин нури биздадир.

* * *

Қуёшнинг зиёси ҳеч қачон сўнмас,
Инсонга бахт қуши ўзича қўнмас.
Умрингни шодумон ўтказай десанг,
Оқил бўл, яхшилик нурдай, туганмас.

* * *

Ошиқман дейдию, шайдомикин у!
Ғамдаю кулфатда пайдомикин у!
Яхши тилакларнинг ўзи етмагай,
Билмадим, дўст учун фидомикин у?

Муҳаммадшариф ЗУФАРОВ, ишчи.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМЛАРИ

ТАРАНГ ТУЙҒУ ОҲАНГИ
ҲАВАСКОРЛАРНИНГ ШЕЪРЛАРИ ҲАҚИДА

Уйғониш даврининг улуғ шоирларидан бири шеъриятнинг қони ва жони—туйғулар таранглиги ва эҳтирослар самимиятидир, деган эди.

Юрагимда ҳаваслар пайдо,
Орзуларга бўлдим мен шайдо.
Кўзларимда севинч порлайди,
Борлиқ гўзал... мени чорлайди!..

дея бошлайди «Муҳаббат» шеърини тошкентлик ҳаваскор шоир Дилмурод Саидов. Тўғри. Д. Саидовнинг машқи билан танишар эканмиз, равон тизмалар, таранг туйғулар ифодаси учрайди. Улар қаламкашнинг келажакда тузук тизмалар ёза олиши мумкинлигига ишонч туғдиради. Айни чоғда эса бир гапни таъкидлаб ўтишга тўғри келади.

Бир адиб ёшлик кезларини эслаб, шундай бир ибратли ҳикояни айтган эди. Адибнинг бир курсдоши шеъриятга ихлосманд бўлади. У тинимсиз, уззу-кун шеърлар машқ қилар экан.

— Унинг шеърлари, умуман, ҳаёт ҳақида бўлар эди, — дейди адиб. — Аниқроқ қилиб айтганда, илгарилари у ҳижрон, айрилиқ изтироблар ҳақида кўп тизмалар битди. Бу пайтлар биз биринчи курсда ўқир эдик. Ҳали бизнинг бошимизга том маънодаги севги, айрилиқ, кулфатлар тушмаган эди. Кейинчалик биз у билан бир хонада яшадик. Ўша пайтлар дўстим севгини куйлаб, ғойибона севгилисига шеърий мактублар битиб юрар эди.

Орадан кўп ўтмай у бир қизни севиб қолди. Уйланди. Серташвиш ҳаёт қўйнига боши билан шўнғиб кетди-ю, шеър ёзишни ҳам йиғиштириб қўйди. Чунки энди ҳаётнинг романтик даври поёнига етган эди. Энди оила тебратиш лозим бўларди...

Адибнинг бу ғаройиб ҳикоясида характерли бир жиҳат бор. Маълум бўлишича шоир дўсти ҳали севмасдан севги ҳақида, ҳали айрилиқ изтиробларини чекмасдан ҳижрон ҳақида ёзган! Булар қуруқ, анчайин тизмалардан нарига ўтмаган, албатта. Сабаб — ўзи билмаган, кўрмаган ва ҳис қилмаган нарсалар хусусида ёзганлигидир.

Афсуски, редакцияга келаётган машқларнинг асосий қисмини шу калбдаги шеърлар ташкил этяпти. Мана, тошкентлик ҳаваскор қаламкаш Олимжон Отамуродовнинг «Гул ва севги» машқи:

Сен юрагимни асир этганда
Оҳу кўзларингга шеърлар
битганман.—

дея бошланади. Қаламкашнинг ҳикоя қилишича, бир қизни севган, Шу санамга атаб гул эккан. Севгилисини учратмаган чоғлари у ноxуш бир ғам билан ўйга толган ва шу пайт хаёлига гуллар келиб қиз учун улардан бўса олган ва ҳоказо.

О. Отамуродов айтади:

Мавж урган дарёнинг сувлар
каби
Севгимиз торлари ҳеч
бўшамасин.(?)

Ташбеҳдаги мантиққа қаранг!

Шеърнинг ўзида ҳам шунақа мантиқсизликни кўриш мумкин. Умуман олганда гул ва булбул, севги ҳақида минглаб шеърлар ёзилган. Уларнинг шу қадар кўплиги сабабми, кўпчилик шоирларимизнинг шу мавзудаги шеърларини бир-биридан фарқлаш қийин. Қаламкаш О. Отамуродов шу мавзуда, фаҳмлаб — фаҳмламай, қоғозни қора қилиши, «хом» машқни элнинг эътиборига ҳавола этишга ошиқиши қизиқ.

Редакцияга йўллаётган машқига шунчалар эътиборсиз қараган кишида ижодга қанақа масъулият бўлиши мумкин? Энг аввало ижодкорда адабиёт аталмиш бу улуғ оламга муқаддас эътиқод бўлиши керак. Чинакам эътиқодсиз, кенг кўламли билимсиз чинакам шеърият яратиб бўлмайди.

Биз худди шу гапни тошкентлик қаламкашлар Қодиржон Дўсматов, Зоҳид Искандаров, Худойберди Каримов, У. Камолов, фарғоналик Муроджон Қодиров, андижонлик Нўъмон Йўлдошев, самарқандлик Абдусалом Муртазоев, сурхондарёлик Бегмат Ҳидиров, хоразмлик ҳаваскор Рўзмат Салаев ўртоқларга ҳам алоҳида таъкидлаб айтишни истар эдик.

Бу қаламкашлар мантиқсиз, мазмунсиз гаплар йиғиндиси шеър бўла олмаслигини ҳисобга олсалар яхши бўлар эди. Эҳтимол, ана шунда улар шеърият аталмиш бу муқаддас оламга бошқачароқ бир назар билан қарашга одатланар эдилар. Юқорида биз номини санаб ўтган қаламкашларнинг машқлари мантиқсиз, хавоий гаплар йиғиндисидан иборат бўлиб қолган. Ахир, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, шоир Абдулла Орипов:

Шоир бўлиш қийин.
Шоир бўлиш оғир —

дея бежиз айтмаган эди-да. Бугунги куннинг шоири олдида ниҳоятда улкан муаммолар турибди. XX аср шеърияти изчиллашиб бормоқда. Шеърият ягона оҳангга яқин бир тарзда янграмоқда. Техника борасидаги улуғвор тараққиёт, фандаги кўламсиз ўсиш киши руҳиятини янада мураккаблаштириб юбормоқда. Ҳаёт шиддатли тарзда ўсаётир. Бу, ўз-ўзидан аёнки, ижодкор олдига тинимсиз изланиш, шомларни тонгга улаб машқлар қилиш масъулиятини қўяди. Эндиликда ёзишнинг ўзи кифоя қилмай қолди. Қаламкаш қўлига қалам олишдан илгариёқ П. Элюар, У. Уитмен, Г. Лорка каби буюк шоирлардан тортиб Е. Евтушенко, А. Вознесенский каби бугунги куннинг энг ўктам шоирлари ижодини мукаммал, чуқур билишлари шарт.

Ижод йўли ниҳоятда мураккаб, айни чоғда сермашаққатдир. Бу йўл ўз устида сабот билан ишлайдиган, қалбида гўзалликка, меҳнатга иштиёқ барқ уриб турган истеъдодларгина қутлуғ манзилларга етади.

Ш. НОЗИМОВ.

Тоғ ўрмони

Шаҳар шовқин-суронларин ортда қолдириб,
Яна келдим қучоғингга қадрдон ўрмон.
Бир қушчадай мен турибман сенга бош эгиб,
Бағишлагил қалбга бу кун бўз сурур, дармон.
Ватанимнинг дилбар, азиз қўшиғи мисол
Севаман алп чинорларнинг шовиллашларин.
Камарларга зич ёйилган турфа хил ниҳол
Кун қиёмга келганида ловиллашларин.
Ердан қалқиб чиққан каби турар арчалар,
Улар соя-салқинига ошифта кўнглим.
Хотиралар қўйилмоқда: бунда қанчалар
Отам билан пода боқиб ўтди ёш умрим.
Мана очиқ сайхонликда ёввойи бодом,
Ёзда чайла қўндирардик унинг тагига.
Куз салқини тушганида, лекин дафъатан,
Кўчиб эниб кетар эдик тоғ этагига.
Даралага ёйилганда шом қоронғиси,
Чайла олди — тош супада ажиб ҳангома.
Чўпон-чўлиқ.... Ҳангомага ташна бариси,
О, уларни тинглар эдим мен ҳам жимгина.
Мана букда ривоятлар сўзларди отам,
Бу залварли, бу алмисоқ тоғлар ҳақинда.
Эшитардим ҳайрат ичра лол қолиб мудом,
Отлар кишнаб юрар эди йироқ-яқинда.
Бу кун отам неварали, пири бадавлат,
Йўли тушиб қолмаса гар келмас тоғ томон.
Сал бобомга ўхшамаган, бобом бирор вақт
Бу тоғлардан йўл узмаган... Ёдимда ҳамон
Елкасида ов милтиғи кезиб юрарди,
Белбоғида эски девон бўларди доим.
Чўққиларга термулиб гоҳ хаёл сурарди,
Бургут сифат бир чол эди, лекин мулойим.
Кейин билсам ов ишқимас саргашта қилган,
Балки нозик ғазалларга лиммо-лим қалби.
Мана энди кўзларига мангу хоб инган,
Кенг қабристон ўртасида табаррук қабри:
Ҳей, куйлагил, тирикликнинг боқий қўшиғин,
Яшил ўрмон, жоним ўрмон, жонажон ўрмон.
Сен-ла боғлиқ кунларимни ёдга туширдинг,
Куйлагил сен бошгинамда тагин беармон,
Ҳур еллардан юлғунларинг шитирлашларин,
Наъматаклар соллонкин қалбимга ошна.
Тераклерга ёввойи ток чирмашишлари,
Учрат, ирғай маржонлари кўзим яшнатар.
Эсиз, эсиз, кимсалар бор... Буюк эҳсонлар —
Ажиб лавҳа — сирларингдан бўлолмас воқиф.
Мен табиат фарзандиман, майли хазонлар
Ён-веримда маҳзун учсин, шавқ олгум боқиб.
Кипригимда покиза ёш, тошар туйғулар
Юрагимдан андуҳ, ғубор, доғларни суриб.
Чангалзорлар орасидан чиққан жилғалар
Йўқ ажабким, шеърларимда оқса мавж уриб.

Азим СУЮН.

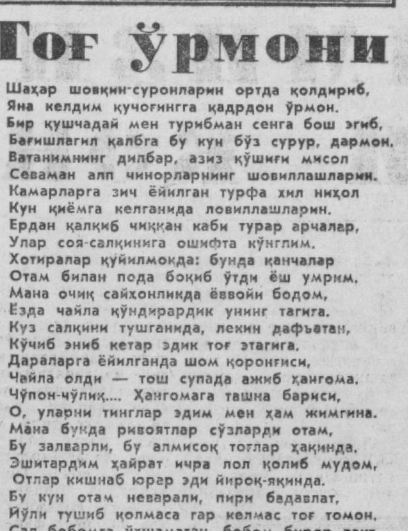

Эстонияда оммавий қўшиқ ва рақс байрамларини ўтказиб туриш анъанага айланиб қолган.
СУРАТДА: республика халқ рақс байрамининг қатнашчилари.
ТАСС фотохроникаси.

ПУШТИРАНГ ФАЛОКАТ

(ФАНТАСТИК ҚИССАДАН ПАРЧА)

Ёш қаламкаш Ҳ. Шайхов одамлар ва ҳайвонларда аъзоларни кўчириб ўтказиш проблемаларига бағишланган янги кичик фантастик қисса ёзди. Асар қаҳрамони кекса медицина профессори инсоният бахти ва фан тараққиёти йўлида ўзини қурбон қилади. Қисса Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт ва санъат нашриётида чоп этилмоқда.

Мен яна ёнимда менга қаттиқ тикилиб турган Шуҳрат Салимовичга юзланиб маскамга, кейин ўзимга ишора қилдим. Бу — аҳволим ёмонлашса, ёрдам беришни илтимос қилганим эди. Собиқ ассистентим мени одатдагича ўша заҳоти тушунди. Бошини силкиб, маска остидаги кўзларини юмиб қўйди.

Кислород маскамни очдим-у, енгил нафас олганимни биламан, кўз олдим қоронғилашиб, думалаб кетаёздим. Шуҳрат Салимович олдинги оёқларимдан маҳкам ушлаб тираб қолмаганда, муккамдан тушишим турган гап эди. Ажабо, нотаниш ҳид концентрацияси бу ерда шу даражада кучли эдики, унинг қайси томондан келаётганини аниқлаш мутлақо мумкин эмас эди. Назаримда яна бир ҳалигидай нафас олсам, худди ҳушим бошимдан учалигандай туюларди. Бироқ мен барибир нафас олишга жазм этдим. Бутун инсониятнинг тақдири олдида биргина одамга ўхшаб мушоҳадалай оладиган итнинг ҳаёти нима деган гап, ахир! Енгил-енгил ичимга ҳаво ютар эканман, кутилмаганда ҳид сезилар-сезилмас оқим тариқасида ўнг томондаги берк эшик томондан келаётгандай туюлди. Бироқ бу галги нафас олишим менга жуда қимматга тушди. Негадир даҳшатга тушиб қалтирай бошлар эканман, эшик томон интиламан дея Шуҳрат Салимовичнинг қўлидан чиқиб кетдим-у, ўша заҳоти гандираклаб, бошим билан зарб билан деворга бориб урилдим. Ҳушимни йўқотдим. Шу алпозда қанча ётганимни билмайман, бир пайт ўзимга келганимда, бошимга яна маска кийгизилган, Шуҳрат Салимович билан авиатор зўр бериб кўкрагим ва қорнимни массаж қилишарди.

Мен тура солиб ҳалиги эшикка қарадим. Эшик девор рангида бўлиб, очилмайдиган қилиб михлаб ташланган эди. Уни ҳали дарров пайқамаганимизнинг боиси ҳам шунда эди. Даставвал эътиборимни тортган нарса эшикнинг калит суқиладиган тирқиши бўлди. Ҳа, бу тирқиш ҳозир кўзимга ниҳоятда шубҳали кўринмоқда эди. Ихтиёрсиз ҳолда ўша томонга интилгандим, яна гандираклаб ўтириб қолдим. Тағин Шуҳрат Салимович белимдан ушлаб қолди.

Ёнбошлаб ётганимча тишимдаги қаламни оёқларим орасига олиб энди, полга ёздим: «эшикни очинг!».

Ўша заҳоти авиатор қаердандир омбир ва лом топиб келди-да, мазкур асбоблар ёрдамида бир неча дақиқа ичидаёқ эшикни очди.

Эшик остонасидан хатладим-у, тахтадек бўзрайиб бир зум қимир этолмай қолдим. Шуҳрат Салимович билан авиатор ҳам менинг аҳволимга тушишганди. Бу, афтидан кислород баллонлари сақланадиган хона бўлиб, «Олмос» консервацияга қўйилгач, кераксиз бўлиб қолганди. Бу ерда кишини ҳайратга соладиган нарса шунда эдики, деярли ҳар бир кислород баллонининг газ чиқадиган оғзини на кўпиклигини ва на оқ мочалкалигини ажратиб бўладиган оддий шар шаклидаги массалар ўраб-чирмаб олинганди. Деворларнинг тепароғига қарадиму, ҳайратим баттар ортди. Хонага совуқ ҳаво келтирувчи конденционер тешиклари панжараларига ҳам ўшандай массалар у ердан чиқаётган ҳавони бамисоли сўраётгандай ёпишиб олишганди.

— Менинг имо-ишораларим билан дарров эшикни беркитишди.

Ниҳоят, мен сирли ҳодисанинг тагига етгандай эдим.

Шерикларимга қарадим. Улар иккаласи ҳам ҳайрат ичра ўша ғалати массаларга тикилганча серрайиб туришар, худди аллақандай нажот кутаётгандай менга бот-бот назар ташлаб қўйишарди. Мен эсам, уларнинг олдида ҳорғин аҳволда чўккалаб ўтирарканман, кўз кўриб қулоқ эшитмаган ғалати воқеалар тизими бирма-бир кўз олдимга кела бошлади.

...«Олмос» кемасига бепоён фазонинг қаеридадир илакишган ва тасодиф туфайли тирик қолган пуштиранг заррача кема консервацияга қўйилгач, даставвал ангарнинг ҳавосидаги кислородни секин-аста ўзига ютиб семира бошлаган. Айни пайтда ўзидан ҳавога таркиби бизга номаълум бўлган газ тарқата бошлаган. Чунки заррача умуман ана шундай кимёвий хоссага эга. Яъни ўзига кислород ютади-ю, бошқа, бизнинг заминда кўрилмаган ҳидга айлантириб чиқаради. Бу процесс жараёнида ўзи тобора катталашиб «семириб» боради.

Тариқдек шаклга келган заррача ангар ҳавосида кислород сийраклашгач, табиийки, кислород мўлроқ бўлган жойга қараб интилади. Кема корпусида пуштиранг из қолдириб, кислород баллонлари беркитилган хона сари учади. Мана, у эшик тирқишига қўнади. Ҳозирча унга тирқишдан чиқаётган кислород ҳам етарли. Кислородни юта-юта нўхатдай шаклга келади. Энди унга хонадаги кислород камлик қилади. Тўппа-тўғри мурвати яхши беркитилмаган кислород баллонларидан бирига қараб учади. Афтидан, бу ердаги баллонларнинг кўпчилигидаги кислород чала-ярим ишлатилганга ўхшайди. Мана, заррача «семириб» совун пуфагидек катталикка эришгач, биргина баллон тешигидан чиқаётган кислородга қаноат қилмай қўяди. У бир неча бўлакларга бўлиниб, бошқа баллонларга ҳам учиб ўтади. Ҳар бир бўлак энди ўз йўлича семира бошлайди. Дарвоқе, конденционер тешиклари-чи, улардан ҳам тоза ҳаво келяпти-ку. Ана қаерда кислородга яна роса тўйинса бўлади. Заррачанинг яна бир неча бўлаклари энди конденционер тешиклари сари йўл олади. Бу ерда мазкур массалар ўзидан ажратаётган нотаниш газ аллақачон ангар тирқишларидан ташқарига чиқишга улгириб, аввал бир ҳафта ичидаёқ Шимолий Қозоғистон ерларини эгаллайди. Сўнгра тезкор шамоллар қаноти остида Жанубий Қозоғистонга ўтади.

Нотаниш ҳид орадан бир ой ўтмай, Тошкент хиёбонларида изғий бошлайди. Бу ерда уни профессорга ўхшаб мушоҳадалай олувчи Қоракўз номли ит пайтида сезиб қолмаганда, воқеалар йўналиши қандай тус олишини тасаввур қилиш қийин эмас.

Ҳа, унда ишлар буткул бошқача бўлур эди.

Ана унда менинг тахминий ҳисоб-китобим бўйича, ҳалиги кўпиксимон массалар ангарнинг тешик-тирқичларидан бир амаллаб ташқарига чиқиб олгач, геометрик прогрессия бўйича кўпайиб, Ер атмосферасидаги кислородни аёвсиз ютиб камайтириб бориши, улардан чиққан, одамларнинг кайфиятигагина таъсир қилувчи ва уларни таҳликага солувчи даҳшатли газ эса, ярим йил ичидаёқ бутун Ер юзини эгаллаб олиши лозим эди. Одамлар дастлабки даврда ўзидан кислород чиқарувчи дарахтлар ва турли яшил ўсимликларнинг шохларига илакишган кўпиксимон массаларга, шубҳасиз, унчалик эътибор қилишмасди. Эътибор қилишганда эса кечиккан бўлишар, яъни улар йўқотиб бўлмайдиган даражада кўпайиб тарқалиб кетган, улардан чиқаётган даҳшатли ҳид эса, одамларда таҳлика ва саросима ҳисларини уйғотиб, ўзларига қарши бирон-бир ҳаракат уюштиришларига йўл бермай қўйган бўлур эди.

Шундай қилиб кўпиксимон массалар Ер атмосферасида кислород батамом тугамагунча кўпайиб бораверишди, нотаниш ҳид туфайли даҳшатга тушган одамлар эса, ҳаво етишмаётгани сабабли оммавий қирғинга учраши керак эди. Кўз кўриб қулоқ эшитмаган бундай улкан қирғинни тўхтатишга бу оламда ҳеч ким ва ҳеч нарса қодир бўла олмас эди.

Тасаввур қиляпсизми, буларнинг ҳаммасига тасодифан стерилизация қилинмай қолган ўша пуштиранг заррача сабаб бўларди!

Ҳозир эса, биз, яъни менинг истеъдодли шогирдим Шуҳрат Салимович, анави камтарин авиатор ва каминангиз бир-икки соатлик уринишлардан сўнг ана шундай даҳшатли ҳалокатнинг олдини олишга муваффақ бўлгандик.

Ҳамроҳларим олдида ҳамон чўккалаб ўтирарканман, ниҳоятда чарчаганимни шу топдагина аниқ ҳис қилдим.

Тишларим орасидаги қаламни чиқариб, одатимча оёқларим орасига олдим-да, энг сўнгги кучларимни ишга солиб полга: «Стерил суюқлиги келтиринг!»— деб ёздим. Авиатор тезгина чиқиб кетди-да, лаҳза ўтмай, ўнг қўлида шлангга уланган тўппончасимон қурилмани кўтарганича, қайтиб кирди. Шуҳрат Салимович дарров эшикни ёпди.

Мен бошим билан имо қилиб суюқликни кўпиксимон массаларга сепиш кераклигини билдиришим ҳамоноқ авиатор ишга тушиб кетди. Шубҳасиз, Шуҳрат Салимович ҳам, авиатор ҳам шу дақиқаларда ниҳоятда муҳим ва буюк вазифани бажараётганимизни аллақачон тушуниб етишган эди.

Тинчлик ва тараққиёт хизматида

6 сентябрдан 14 сентябргача Москвада СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасида ўтадиган Биринчи Москва халқаро китоб виставка-ярмаркасида очилган китоб фонида Кремль минораси эмблема қилиб олинган. Виставка-ярмаркага «Китоб тинчлик ва тараққиёт хизматида» деган сўзлар шиор қилиб олинган. СССР Госкомиздати халқаро китоб виставкаларида ярмаркаларининг бош директори Ю. В. Торсуев ТАСС мухбири берган саволларга жавоб қайтаради.

— Виставка-ярмарканинг қанчалик ваколатли бўлиши кутиляпти?

— Ўтказилажак виставка тўғрисидаги хабар чет элларда зўр қизиқиш билан кутиб олинди. 60 дан ортиқ мамлакатдаги 1200 тадан зиёд нашриёт унда қатнашиш истагини билдирди. Социалистик мамлакатларнинг ноширлари катта-катта экспозицияларни кўрсатадилар. Австрия, Австралия, Буюк Британия, Испания, Франция, Финляндия, ГФР, Швейцария, Япония ва бошқа давлатларнинг миллий нашриёт уюшмалари ва китоб савдогарлари катта-катта бўлимларини ташкил қилади. Бу ярмаркада МАР, Жазоир, Бангладеш, Гайана, Гвинея-Бисау, Мозамбик, Ҳиндистон, Ироқ, Ливан ва ривожланаётган бошқа мамлакатлар ўз маҳсулотларини намойиш қиладилар.

— Экспонатлар қайси принципга биноан танлаб олинади?

— Виставкага «Китоб тинчлик ва тараққиёт хизматида» деган сўзлар шиор қилиб олинганлигидан экспозиция мазмунини ҳам шу сўзлар белгилади. Виставкада унинг шиори ва қатнашиш шартларига мос келувчи ҳамма хил босма маҳсулотлар кўрсатилади.

Урушни, иркий ва миллий мутозликни пропаганда қилувчи, виставкада қатнашувчи бошқа мамлакатларнинг миллий қадр-қимматини ҳақорат қилувчи нашрлар, ижтимоий ахлоқ талабларига мос келмайдиган нашрларнинг намойиш этилишига йўл қўйилмайди. Бошқа хил чеклашлар йўқ.

— Совет экспозицияси тўғрисида марҳамат қилиб гапириб берсангиз!

— У энг катта экспозициялардан бири бўлади. Икки юзта нашриёт кўрсатадиган 15 мингга яқин китоб жамиятимиз ҳаётининг хилма-хил томонларини акс эттиради. Ҳар бир иттифоқдош республика мустақил экспозиция кўрсатади, марказий нашриётлар эса ижтимоий-сиёсий, илмий-техникавий ва бадиий адабиётдан иборат тематик бўлимларга группа-группа қилиб ажратилади.

Виставка-ярмарка шонли сана— Улуғ Октябрнинг 60 йиллик байрами нишонланадиган йилда ўтказилади. Бутун прогрессив жаҳон жамоатчилиги уни нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Виставкага келувчилар Октябрнинг дастлабки йилларида чиқарилган китобларни, совет жангчиларини Улуғ Ватан урушида қаҳрамонлик кўрсатишга илҳомлантирган китобларни кўрадилар. Кўпгина китоблар КПСС ва Совет давлатининг тинчликсевар сиёсати тўғрисида, партия XXV съездининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Икки баравар кўп

УЛАН-БАТОР. Халқ ҳокимияти йилларида Монголиянинг картасида 20 дан кўпроқ янги шаҳар ва салкам 300 та аҳоли пункти пайдо бўлди. Шулардан баъзилари, чунончи Сухэ-Батор, Чойбалсан, Дархон сингари аҳоли пунктлари замонавий саноат марказларига айланиб қолди. Ҳозирги, олтинчи беш йилликда капитал қурилиш учун ўтган беш йилдагига нисбатан қарийб икки баравар кўп маблағ ажратилмоқда. Жумладан, Улан-Баторда ва Дархонда янги уйсозлик комбинатлари, пойтахтда гўшт заводининг ва қурилиш индустриясининг бошқа объектларини фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда. Бу объектлар Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилмоқда.

«Шкода-экспорт»нинг юбилейи

ПРАГА. Чехословакияда «Шкода-экспорт ташқи савдо ташкилоти ташкил этилганига ўн йил тўлди. Бу ташкилот чет мамлакатларга оғир машинасозлик маҳсулотини етказиб бериш учун ихтисослашмоқда. Чехословакиядаги энергетика, металлургия ва машинасозлик ускуналарини тайёрлаётган етакчи заводлар билан ҳамкорлик қилувчи бу бирлашма ўн йил мобайнида ЧССР территориясидан бошқа жойларда 300 дан кўпроқ саноат объекти қурди, ажнабий буюртмачиларга ғоят харидоргир бўлган ускуналарнинг юзлаб комплектини етказиб берди. ЧССР заводларининг маркаси бўлган пишиқ техника Совет Иттифоқи, Болгария, Польша, Венгрия ва Югославия металлургларига яхши маълум.

КУРОРТЛАР ҚУРИЛМОҚДА

ВАРШАВА. Криница, Рабка, Кудова, Душники, Цехоцинек... ана шу курортларнинг номларини бугунги кунда Польшанинг кўпгина темир йўл вокзалларида ва аэропортларида эшитиш мумкин. Отпускага чиққан кишилар дам олиш, даволаниш, ўз саломатлигини мустаҳкамлаш, куч тўплаш учун ана шу курортларга борадилар. Бешад тоғ этакларида чинакам «саломатлик зонаси» барпо этилмоқда. Бу ерда ажойиб тоғ табиати шароитида 15 километр узунликдаги территорияда меҳмонхоналар, санаторийларнинг корпуслари қурилади.

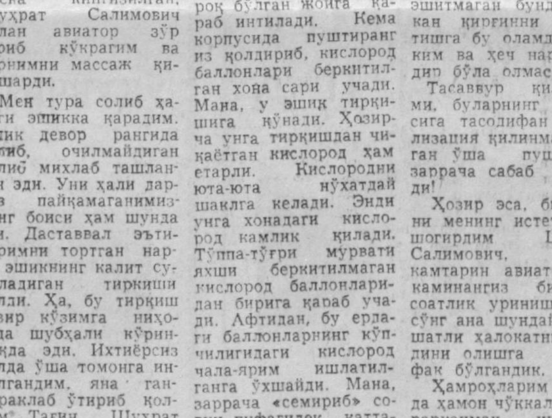

Будапештдаги «Ланг» машинасозлик заводининг ишчиси Тибор Оллларнинг оиласи актив ҳордиқ чиқаришни яхши кўради. Бу йил ёзда улар оила бошлиғи ясаган тўрт ўринли бир велосипедда сафарга чиқдилар.
СУРАТДА: саёҳатчилар ўз велосипедларида.
ТАСС фотохроникаси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9|VIII да **Олтин девор**, 10|VIII да **Оқшомдан тушгача.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Москва цирки артистларининг гастроллари. «Сувда цирк» аттракциони.**

КИНО

8 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак** (кечқурун).

Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак — БИЛИМЛАР УЙИ (18.30), «ЧАЙКА», «НУКУС» (кечқурун).

Номус масаласи — «ВОСТОК» (кечқурун).

Балоғатга етмаган ёшлар— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.15).

Номус масаласи — «ХИВА» (21.15).

9 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак** (кундуз ва кечқурун).

Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак — БИЛИМЛАР УЙИ (13, 16, 18.30), «ЧАЙКА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Номус масаласи — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Балоғатга етмаган ёшлар— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.15).

Номус масаласи — «ХИВА» (21.15).

ҚАДРДОН ОТА-ОНАЛАР
ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ЯҚИН

Мактаб учун лозим бўладиган молларни сотиб олишни охирги кунга қолдирмаслигингизни маслаҳат берамиз. Сиз бугунги кунда ўқувчилар учун керак бўладиган барча ашёларни шошилмасдан, кўп овора бўлмасдан сотиб оласиз.

МАКТАБ ЯРМАРКАЛАРИ ЎҚУВЧИЛАРНИ МАКТАБГА ТАЙЁРЛАШДА СИЗГА ЁРДАМ БЕРАДИ

Сиз бу ярмаркаларда портфеллар, ўқувчиларнинг папкалари, дафтарлар, расм ва чизмачилик альбомлари, қаламлар, пероли ва шарикли ручкалар, ҳар хил бўёқлар, счётлар, чизғичлар, кундалик дафтарлар сотиб оласиз.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ» ТАШКИЛ ЭТГАН МАКТАБ ЯРМАРКАЛАРИ 5 СЕНТЯБРГАЧА ИШЛАЙДИ

ЎҚУВЧИЛАР УЧУН МОЛЛАРНИ ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРДАН СОТИБ ОЛАСИЗ:

2/1—Биринчи Май бозори;
5—Госпиталь бозори;
8—Черданцев кўчаси, 22-уй;
9—Строительная кўчаси, 1-уйсозлик комбинати;
10—Чилонзор массиви, 12-квартал, Фарҳод кўчаси, 1-уй;
15/2 — «Октябрь» уй-жой массиви;
17—Спутник посёлкаси (бозор);
20—Янгиобод уй-жой массиви (бозор);
22—«1000 хил майда-чуйда» — Муқимий кўчаси, 4-уй;
24/1—М. Горький проспекти (бозор);
25/5—Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси;
25/7—Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси;
26—Куйбишев шоссеси (Қуйлиқ посёлкаси);
29/1 — «Октябрь» уй-жой массиви;
37/1—Олой бозори;
40—Халқлар дўстлиги проспекти;
47—Муқимий кўчаси, 1-уй;
53/1—Паркент бозори;
56—Бешёғоч бозори;
60/2—4-уй-жой шаҳарчаси.

МАКТАБ ЯРМАРКАЛАРИГА МАРҲАМАТ!

ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

УЗИНГИЗНИ САНЪАТДА СИНАБ КЎРИНГ!

Меҳнаткашлар биринчи Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлари фестивали 1 ва 2 турининг лауреати,

Москвада бўлиб ўтган СССР халқ ашула ва рақс ансамбллари конкурсининг ғолиби,

Тошкент шаҳар, Октябрь район маданият уйи қошидаги

« Б А Ё Т »

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК ХАЛҚ АНСАМБЛИ

СТУДИЯСИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейига атаб, Иттифоқдош Республикалар ва ҳорижий мамлакатлар бўйлаб гастрол сафарига чиқиш олдидан

1977—78 ЎҚУВ ЙИЛЛАРИ УЧУН
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЯНГИ ЎҚУВЧИ-ИШТИРОКЧИЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— **ўзбек миллий халқ чолғу асбоблари оркестри ва созандалар ансамбли бўлими:** доира, дутор, қашқар рубоби, афғон рубоби, чанг, ғижжак, най, қўшнай, кларнет, баян, аккордеон ва бошқа чолғу асбоблари;
— **халқ рақслари бўлими;** бу бўлимда ўзбек классик ва замонавий рақслари, шунингдек, СССР ва шарқ халқлари характеридаги миллий, эстрада ва пантомимик рақслар ўргатилиб, 12 дан 30 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади;
— **қўшиқ, вокал ва хор санъати бўлими;**
— **конферансьелик** (бадиий сўз);
— **«Наргиз» болалар ашула ва рақс ансамбли.**

Студияда олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг студентлари, ишчи ёшлар, мактаб ўқувчилари ва бошқалар. Ўқиш ва ишдан ташқари бўш вақтларига қараб қатнаб ўқишлари мумкин.

Юқоридаги ҳамма бўлимларда («Наргиз» ансамблидан ташқари) **ўқув муддати— 3 йил.**

Битирувчиларга махсус гувоҳнома билан, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади.

Шунингдек студияни муваффақиятли тугаллаганлар, ўзларининг ихтиёрларига мувофиқ давлат театрлари ва ансамблларига ҳам ишга юбориладилар.

Дарслар махсус ўқув корпуслар ва театрларда олиб борилади.

Ўқишга кирувчилар эса танлаган ихтисослари бўйича кириш имтиҳонлари топширадилар.

ШУНИНГДЕК МАДАНИЯТ УЙИ ҚОШИДА ҚУЙИДАГИ МАХСУС ЎҚУВ КУРСЛАРИ МАВЖУД:

— **фортепьяно**— 7 йиллик музика мактаби ҳажмида;
— **бичиш-тикиш курси**— ўзбек ва рус группалари, хотин-қизлар учун мўлжалланган бўлиб, ўқиш муддати 1 йил;
— **машинкада ёзув курси,** ўқиш муддати 6 ой;
— **радиотелемастерлик техника курси,** ўқиш муддати 10 ой.

ЮҚОРИДАГИ МАХСУС КУРСЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАРГА ҲАМ ГУВОҲНОМА БЕРИЛАДИ.

Студия ва маданият уйида барча бўлимлар учун маданий ва бошқа шароитлар мавжуд.

Дарслар замонавий техника (аппаратлари асосида олиб борилади.

ҲАММА БЎЛИМЛАРГА ҲУЖЖАТЛАР 25 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Консультация ва кириш имтиҳонлари потокларга бўлинган ҳолда, қабул давомида ўтказилади.

ДАРСЛАР 29 АВГУСТДАН БОШЛАНАДИ.

Хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул комиссиясига топширишлари мумкин: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, яшаш ва ўқиш жойидан справка (квартирада яшовчилар справка топширмайдилар), санъат соҳасига ўқишга кирувчилар 3х4 ва 6х9 см. ҳажмида 4 тадан 8 дона фотосурат, бошқа бўлимларга кирувчилар эса 3х4 см. ҳажмида 3 дона фотосурат, скоросшиватель, конверт топширадилар.

Паспорт, ҳарбий билет, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ва бошқа ҳужжатлар шахсан кўрсатилади.

Қабул комиссияси ҳар куни (дам олиш кунисиз) **соат 9.00 дан 13.00 гача ишлайди.**

ЭСЛАТМА: давлат театрлари ва ансамблларида ишлаган ва яхши ижодий характеристикага эга бўлган абитуриентлар, студияга имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Беруний кўчаси, Ц—27 (7, 16, 19-трамвайлар, 8-троллейбус ва 11, 28. 64-автобусларнинг «Ўқитувчилар уйи» бекати) «Баёт» студияси.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

8 АВГУСТ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Сиз яратган боғ». 18.30 «Қуёш теграсида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.00 Янгиликлар. 19.15 Я. Сибелиус. «2-симфония». 19.55 «Вологда области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар». СССР Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасида КПСС Вологда область комитетининг биринчи секретари А. С. Дригин, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Череповецк металлургия заводининг ишчиси Г. М. Бистров, Устюжинск ўрмон хўжалигининг ўрмончиси В. И. Евстигнеев, Вологда сут институтининг ректори М. И. Лобанов, Череповецк металлургия заводининг директори М. Г. Ананьевский ўртоқлар иштирок этадилар. 20.40 А. Н. Островский. «Момақалдироқ». ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театри фильм-спектаклининг премьераси. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Момақалдироқ» фильм-спектаклининг давоми. 24.00 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Алдаркўса». Болалар учун мультфильм. 18.45 Ўсмирлар учун. «Старшеклассник». «V меҳнат чорагининг позивнойлари» (рус). 19.15 «Партия планлари — халқ планлари». «Ташаббускорлар ва уларнинг издошлари». 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус). 20.00 «Нафосат оламида». 20.35 «Тўйлар ҳақида ўйлар». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Фарғона область Бувайда район Маданият уйи «Табассум» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Пахта йиғим-теримига шаймисиз?» 22.45 Октябрнинг киносолномаси. «Қирқ биринчи». Бадиий фильм. (рус.). 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 «Ўжар Кура». Бадиий фильм. 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.55 «Тошкент ва тошкентликлар». «Китоб бизнинг дўстимиз. (рус). 21.25 «Ризқ-рўзимиз — нон». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси (рус).

9 АВГУСТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 А. Н. Островский. «Момақалдироқ». ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли. 14.45 Социалистик мамлакатлар ҳужжатли фильмлари программаси. 15.35 С. Залигин. «Шўрхок дара». 16.30 Болалар учун. «Максимка». Бадиий фильм. 17.45 «Ёшлар адреслари».
18.30 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 19.00 Янгиликлар. 19.10 «Қувноқ ноталар». 19.30 «БАМнинг меҳнат суръати». 3-кўрсатув. 20.00 «Вокализ». Фильм-концерт. 20.45 «СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз». Москва область Красногорск район «Красний луч» колхози меҳнаткашларининг чиқиши. 21.00 «Бизнинг биография. 1961 йил». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Санъат усталари». СССР халқ артисти А. К. Тарасова. 23.35 М. Глинка, А. Даргомижский, П. Чайковский романсларини Карина ва Рузана Лисициналар ижро этади. 00.05 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Бизнинг Чукоккала». Болалар учун телевизион фильм. 12.25 Болалар учун. «Пионер поездлари». 12.55 Н. Крупская номли мактабгача тарбия билим юрти ўқувчиларининг концерти. 13.20 Октябрнинг киносолномаси. «Қирқ биринчи». Бадиий фильм (рус).
18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби С. Абдуллаев билан учрашуви. 19.00 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Ишчилар маҳорати» (рус.). 19.30 «Менинг опам», Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. («Ўзбектелефильм»). 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 «Совет киноси усталари». СССР халқ артисти Л. Орлова. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Операнинг ёш солистлари». Самарқанд Давлат опера ва балет театрининг солисти Р. Латипов. 21.50 «Дўстлик боғи». Телевизион ҳужжатли фильм. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Бир миллион тонна «қаҳрабо дон» учун!». 22.45 «Хонадон ва унинг соҳиби». Бадиий фильм. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Уйчада ким яшайди?». 19.20 «Чинор». Телевизион бадиий фильм, 1-серия (рус.). 20.25 Реклама. 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.55 Фортепьяно куйларидан концерт. 21.25 «Большой зал ҳақида хотиралар». Ираклий Андроников ҳикоя қилади (рус.).

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
ТЕЗ КУНДА

«БАЛОҒАТ ЁШИГА ТЎЛМАГАНЛАР»

КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА ЧИҚАРАДИ

Сценарий автори — Эдуард ТОПОЛЬ.
Постановкачи-режиссёр — Владимир РОГОВОЙ.
Ролларда: Женя **БАРАНОВСКИЙ,** Валера **КОРОТКОВ,** Миша **МОДЯЕВ,** Саша **НИКИТИН,** Саша **ШКАРБИН.**

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ. Бу ФИЛЬМ БОЛАЛАРНИ ТАРБИЯЛАШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН.

Ўн етти ёшли Гоголь лақабли бола икки баҳо сабабли етуклик аттестати имтиҳонларига қўйилмайди. Кейин тез, бир йўла топширади. Тоғаси декан бўлганлиги учун институтга киришига ишонади. Унгача балоғат ёшига етмаган болалар тўдасига бошчилик қилади, уларни қимор ўйнаш, ўғирлик қилиш, ичкиликбозлик, пичоқ олиб юришга ўргатади. Ҳатто кичик ёшдаги болалар ҳам унга эргашадилар. Унинг тўдасидаги болалар Костя (муштлашишда қатнашганлиги учун икки йиллик қамоқ жазосини ўтаган) билан танишганларидан кейин Гоголнинг ҳукмронлиги ўз кучини йўқотади.

Узбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ
84-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—78 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

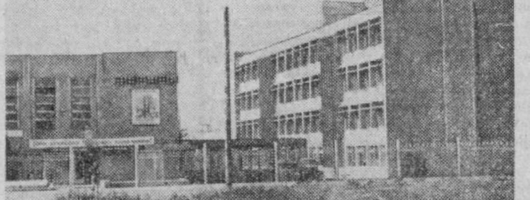

ТЕМИР ЙЎЛ ВА МЕТРОПОЛИТЕНДА АВТОМАТИКА, ТЕЛЕМЕХАНИКА ВА АЛОҚА ҚУРИЛИШИ ЭЛЕКТРОМОНТЕРЛАРИ, СЛЕСАРЬ-САНТЕХНИКЛАР, БЎЁҚЧИЛАР,

газ-электр пайвандчилар, сувоқчилар, бўёқчи-сувоқчилар, монтажчи— ғишт терувчилар, дурадгорлар.

БИЛИМ ЮРТИГА 8— 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ИМТИҲОНСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ— 3 ЙИЛ.

3 йил ўқиганларга ихтисос ва диплом (ўрта маълумот тўғрисида) **берилади.**

БИЛИМ ЮРТИДА ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ ИШ СТАЖИГА КИРИТИЛАДИ.

Билим юртини тугатган ёшлар темир йўл транспортидан имтиёзли фойдаланиш ҳуқуқига эга бўладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА ЎРТА ОСИЁ ТЕРРИТОРИЯСИДА ҲАМ ИШЛАШЛАРИ МУМКИН.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ

Ўқиш даврида ўқувчиларга уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона, шунингдек иш ҳақининг 33 проценти берилади.

ШУНИНГДЕК, ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ МАХСУС СПОРТ ГРУППАСИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЭРКИН КУРАШ БЎЙИЧА МАХСУС ГРУППА.

Махсус группага 8 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган, эркин кураш бўйича II ўсмирлар разряди олган 1961—1962 йили туғилганлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати спорт квалификациясини ошириш билан бирга, ўрта маълумотга ҳамда электр газ пайвандчи касбига эга бўладилар.

Махсус группа ўқувчилари алоҳида овқат, спорт формаси ва ётоқхона билан таъминланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ТЕХНИКУМ ВА ИНСТИТУТЛАРНИНГ КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА (конкурсдан ташқари) КИРИШ ҲУҚУҚИГА ЭГА БЎЛАДИЛАР.

ҲУЖЖАТЛАР — 31 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги аттестат, турар жойидан справка, 5 та 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат, соғлиги тўғрисидаги справка (286-форма), характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Ҳамза райони. Слоним кўчаси, 84-уй (15, 23, 26-автобуслар ва 15-маршрут таксининг «СТО заводи» ёки «Иззат» 8, 21, 48-автобуслар, 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекатлари). Телефон: 96-17-61.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТОШКЕНТ» ЁҒОЧСОЗЛИК САНОАТИНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

операторлар, слесарь-созловчилар, слесарь-сантехниклар, слесарь-йиғувчилар, автопогрузка ҳайдовчилари, нормировкачилар, токарлар, канцелярия мудирлари

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

«ЮНУСОБОД», «ЧИЛОНЗОР», «ҚОРАҚАМИШ» массивлари ва САРИЁҒОЧ, КЕЛЕСДА турадиган ишчиларга бирлашма автобуси хизмат кўрсатади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ҲАРБИЙ КИТОБЛАР. ЎҚУВЧИЛАРИГА!

«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИГА

Ҳарбий нашриётнинг 1978 йилда чиқарадиган адабиётларининг плани келтирилди.

Сиз ана шу план билан танишиб ҳарбий-сиёсий адабиётлар, ҳарбий фанлар ва ҳарбий ишлар ва бошқа нашрларга доир чиқариладиган китоблар нашр этилгунига қадар олдиндан буюртма беришингиз мумкин. Бунинг учун Сиз магазинда эълон қилинган китобнинг номи ва авторининг номи, нашриётни ёзиб, тартиб номери кўрсатилган откриткани қолдирасиз.

Ҳар бир нашр учун почта откриткасига буюртмачининг фамилияси, исми, отасининг исми, уй адреси ёзиб қолдирилгандагина расмийлаштирилади.

Ленин проспектидаги 40-уйда жойлашган «ВОЕННАЯ КНИГА» магазинида олдиндан буюртмалар қабул қилинади.

8 АВГУСТ, 1977 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ

Р. 03561. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр—3124.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.